

POWIAT POLICKI

**SPRAWOZDANIE Z WYKONANIA W 2013 ROKU
HARMONOGRAMU REALIZACJI ZADAŃ
OKREŚLONYCH W PROGRAMIE DZIAŁAŃ
NA RZECZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH
W POWIECIE POLICKIM W LATACH 2004-2014**

Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych w Powiecie Polickim w latach 2004-2014, zwany dalej „Programem”, został przyjęty do realizacji przez Radę Powiatu w Policach w dniu 30 stycznia 2004 r. uchwałą Nr XV/98/2004.

Zgodnie z pkt 8 „Monitoring i ewaluacja programu” ww. dokumentu - raz w roku Zarząd Powiatu w Policach sporządza i przedstawia Radzie Powiatu w Policach sprawozdanie z wykonania zadań wynikających z rocznego harmonogramu działań i z planowanych w budżecie wydatków na ich realizację.

Harmonogram realizacji zadań na 2013 r. określonych w Programie został przyjęty przez Radę Powiatu w Policach w dniu 25 stycznia 2013 r., uchwałą Nr XXII/175/2013.

Mając na względzie powyższe, poniżej przedstawia się sprawozdanie z wykonania niniejszego harmonogramu.

Skróty użyte w sprawozdaniu oznaczają:

1. SOSW dla DNR - Specjalny Ośrodek Szkolno - Wychowawczy Nr 1 dla Dzieci Niepełnosprawnych Ruchowo im. Marii Grzegorzewskiej w Policach.
2. SOSW Nr 2 - Specjalny Ośrodek Szkolno - Wychowawczy Nr 2 im. Kornela Makuszyńskiego w Policach.
3. SOSW w Tanowie - Specjalny Ośrodek Szkolno - Wychowawczy w Tanowie im. Kawalerów Orderu Uśmiechu.
4. ZS - Zespół Szkół im. Ignacego Łukasiewicza w Policach.
5. Organizacje - organizacje pozarządowe działające na terenie Powiatu Polickiego na rzecz osób niepełnosprawnych.
6. PSOUU - Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym Koło w Policach.
7. WTZ - Warsztat Terapii Zajęciowej w Policach.
8. Poradnia - Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna w Policach.
9. PCPR - Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Policach.
10. Powiatowy Zespół - Powiatowy Zespół do spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Policach.
11. OPS - Ośrodki Pomocy Społecznej z terenu Powiatu Polickiego.
12. OPS w Policach - Ośrodek Pomocy Społecznej w Policach.
13. OPS w Dobrej - Ośrodek Pomocy Społecznej w Dobrej.
14. OPS w Kołbaskowie - Ośrodek Pomocy Społecznej w Kołbaskowie.
15. OPS w Nowym Warpnie - Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowym Warpnie.
16. PUP - Powiatowy Urząd Pracy w Policach.
17. ZUS - Zakład Ubezpieczeń Społecznych w Szczecinie.
18. Gminy - Gmina Dobra, Gmina Kołbaskowo, Gmina Nowe Warpno, Gmina Police.
19. Program - Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych w Powiecie Polickim w latach 2004 - 2014.
20. PFRON - Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.
21. AOON - Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej.
22. ŚDS - Środowiskowy Dom Samopomocy w Policach.
23. Rada - Powiatowa Społeczna Rada do spraw Osób Niepełnosprawnych.
24. PIP - Państwowa Inspekcja Pracy w Szczecinie.
25. PINB - Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego w Policach.
26. MOK - Miejski Ośrodek Kultury w Policach.
27. DPS - dom pomocy społecznej.

I. Projekt do realizacji: Budzenie świadomości społecznej.

Realizacja zadań planowanych.

1. Opracowanie powiatowego kalendarza imprez integracyjnych dla dzieci i młodzieży typu kulturalnego, sportowego i edukacyjnego.

PCPR w I kwartale 2013 r. opracowało kalendarz imprez integracyjnych dla dzieci i młodzieży typu kulturalnego, sportowego i edukacyjnego, który następnie umieszczono na stronie internetowej PCPR. Opracowanie kalendarza imprez ze stosownym wyprzedzeniem czasowym pozwoliło na zaplanowanie uczestnictwa dzieci i młodzieży ze wszystkich szkół i placówek z terenu Powiatu Polickiego w różnego rodzaju imprezach i zawodach sportowych, przy jednoczesnym uwzględnieniu organizacji roku szkolnego. Rozwiązanie to stworzyło jednocześnie możliwość nawiązania i/lub zacieśnienia współpracy pomiędzy np. ośrodkami szkolno-wychowawczymi prowadzonymi przez Powiat Policki a szkołami publicznymi w zakresie przygotowań do współuczestnictwa w organizowanych imprezach.

2. Prowadzenie przez nauczycieli, pedagogów szkolnych i psychologów, w ramach zadań szkół, programów wychowawczych na temat niepełnosprawności.

W 2013 r. w ZS nauczyciele oraz wychowawcy klas omawiali z uczniami zagadnienia związane z niepełnosprawnością. Podczas lekcji wychowawczych odbywały się spotkania z niepełnosprawnymi uczestnikami WTZ (self-adwokatami) pod hasłem „Nie jesteśmy wcale inni”, na których poruszane były tematy dotyczące samodzielnego funkcjonowania, praw osób niepełnosprawnych intelektualnie, a także problemów z jakimi spotykają się te osoby.

Organizacja spotkania miała na celu przybliżenie i unaocznienie młodzieży problematyki niepełnosprawności. W efekcie odbytych spotkań, a co za tym idzie zrealizowanych programów wychowawczych, zauważalnym jest pojawienie się wśród młodzieży postaw i praktykowanie pozytywnych zachowań stosowanych wobec osób niepełnosprawnych intelektualnie, w tym uwrażliwienie na problemy i potrzeby tych osób, ich akceptacja, a także budowanie postawy empatii w kontaktach z tymi osobami.

3. Masowe imprezy integracyjne typu kulturalnego, sportowego oraz plastycznego z udziałem szkół.

Zadanie to było realizowane przez cały 2013 r., w zależności od terminów określonych przez organizatorów poszczególnych imprez.

Wychowankowie SOSW dla DNR uczestniczyli w imprezach integracyjnych o charakterze kulturalnym, sportowym, a także brali udział w konkursach i wystawach plastycznych. Dzieci i młodzież z SOSW w Tanowie uczestniczyli w turniejach integracyjnych skierowanych do dzieci i młodzieży ze szkół specjalnych i ogólnodostępnych. Ponadto brali czynny udział w organizacji VI Integracyjnego Koncertu Kolęd, imprezy integracyjnej „Leśne podchody pełne przygody” oraz różnorodnych konkursach plastycznych.

Udział w spotkaniach, o których mowa powyżej, miał na celu prezentację osiągnięć wychowanków na tle szerokiego środowiska społecznego oraz stwarzał możliwość sprawdzenia się w zdrowej rywalizacji z rówieśnikami, również pełnosprawnymi. Główne efekty podjętych działań to zdobycie wielu nagród i wyróżnień, a także nawiązanie nowych znajomości i przyjaźni. Dzięki sukcesom uczniowie zdobyli większą motywację do dalszej pracy.

Dnia 20 grudnia 2013 r. na pływalni ZS odbyły się XIX Wojewódzkie Integracyjne Mistrzostwa Szkół i Ośrodków Specjalnych w Pływaniu. Głównym organizatorem zawodów Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych AMICUS z siedzibą w Policach. Celem zawodów było popularyzowanie pływania w środowisku uczniów szkół specjalnych, podnoszenie ich sprawności, a także integracja. W zawodach uczestniczyły reprezentacje szkół podstawowych oraz ponadpodstawowych poszczególnych placówek specjalnych. Udział w zawodach wzięło 9 placówek specjalnych z terenu całego województwa. Ogółem w imprezie wzięło udział 150 zawodników, którzy startowali w poszczególnych kategoriach wiekowych i na różnych dystansach. Uczestnikom wręczono upominki oraz nagrody rzeczowe.

4. Zapraszanie uczniów szkół masowych do specjalnych ośrodków szkolno-wychowawczych oraz warsztatu terapii zajęciowej na wspólne zajęcia plastyczne i sportowe.

Uczestnicy oraz kadra WTZ i ŚDS zorganizowali w styczniu oraz w sierpniu 2013 r. spotkania integracyjne pn. „Kuźnia artystyczna”. W ramach cyklu spotkań placówki gościły u siebie dzieci ze Świetlicy Środowiskowej Rady Osiedla Nr 2 w Policach oraz półkolonii organizowanych przez Stowarzyszenie Wspierające Integrację Osób Zdrowych i Niepełnosprawnych „Warto Być” z siedzibą w Policach. Celem tych spotkań było przybliżenie dzieciom i młodzieży działalności tych placówek. Zajęcia dla gości przygotowały wszystkie pracownice WTZ i ŚDS. Dzieci mogły spróbować swoich sił w małej poligrafii, upiec ciasteczka w pracowni gospodarstwa domowego, zaprojektować i wykonać biżuterię lub skonstruować karmnik dla ptaków. Ponadto miały szansę zapoznać się z niecodziennymi dla nich pracami, takimi jak filcowanie, szlifowanie, malowanie drewna czy rzeźbienie w glinie.

Spotkanie było okazją do integracji, nawiązania nowych kontaktów i współpracy osób niepełnosprawnych z pełnosprawnymi. Dzięki takim zajęciom u dzieci i młodzieży zmienia się sposób spostrzegania osoby z niepełnosprawnością intelektualną, co na pewno zaowocuje w przyszłości. Natomiast dla uczestników WTZ i ŚDS jest to sprawdzian umiejętności współpracy z dziećmi pełnosprawnymi oraz wzmocnienie poczucia sprawstwa i dorosłości.

SOSW dla DNR organizował zawody obejmujące różne dyscypliny sportowe, m.in. ping-pong, warcaby, tenis stołowy, dart, ringo czy boule. Celem tych spotkań była integracja osób niepełnosprawnych z pełnosprawnymi, która przyniosła bardzo dobre efekty wychowawcze oraz poprawiła w znaczny sposób komunikację dzieci i młodzieży.

5. Rozpowszechnianie aktualnych informacji na temat dostępnych programów i form pomocy dla osób niepełnosprawnych, ich rodzin, specjalistów oraz wszystkich innych obywateli.

W 2013 r. PUP, OPS oraz organizacje we własnym zakresie informowały lokalne media, instytucje i inne podmioty oraz bezpośrednio osoby niepełnosprawne o własnych przedsięwzięciach i działaniach. Instytucje i organizacje na bieżąco aktualizowały informacje dotyczące oferowanej pomocy na swoich stronach internetowych. Poradnia zorganizowała w dniach 23 marca 2013 r. oraz 7 grudnia 2013 r. Dni Otwarte Poradni, podczas których specjaliści udzielali bezpłatnych porad i konsultacji. Rodzice, nauczyciele i uczniowie Powiatu Polickiego mieli okazję porozmawiać o nurtujących ich problemach z psychologiem, terapeutą rodzinnym, pedagogiem, logopedą i doradcą zawodowym.

Dnia 31 maja 2013 r. również SOSW dla DNR otworzył swoje progi i zorganizował Dzień Otwarty. Podczas spotkania można było poznać ofertę ośrodka, dowiedzieć się o warunkach rekrutacji oraz skorzystać z porad lekarzy specjalistów, psychologa, pedagoga, oligofrenopedagoga i logopedy.

Pracownicy socjalni OPS przez cały 2013 r. podczas spotkań i rozmów z osobami niepełnosprawnymi i ich rodzinami udzielali wsparcia poprzez informowanie osób zainteresowanych o przysługujących im uprawnieniach, a także przekazując dane na temat instytucji oraz organizacji działających na terenie Powiatu Polickiego oraz w naszym regionie na rzecz osób niepełnosprawnych. Ponadto przedstawiali oni oferty pomocy w formie usług opiekuńczych i wsparcia finansowego, zgodnie z ustawą z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, a także informowali o ofertach pracy dla osób niepełnosprawnych.

PCPR dokonywało na bieżąco aktualizacji różnorodnych informacji na swojej stronie internetowej (www.pcpr.police.pl), których rozpropagowywanie służyć miało wsparciu osób niepełnosprawnych zarówno w sferze funkcjonowania społecznego jak i na rynku pracy. Zamieszczane i aktualizowane informacje i dane dotyczyły m.in.:

- 1) aktualnych wydarzeń mogących zainteresować osoby niepełnosprawne,
- 2) realizowanych i adresowanych do osób niepełnosprawnych projektów i programów,
- 3) zasad i form finansowania ze środków PFRON wsparcia dla osób niepełnosprawnych,
- 4) ulg i uprawnień przysługujących osobom niepełnosprawnym, w tym o wydanie karty parkingowej.

W siedzibie PCPR udostępniany był informator oraz ulotki informacyjne nt. ulg i uprawnień przysługujących osobom niepełnosprawnym. Materiały te były także dołączane do wniosków jakie osoby niepełnosprawne pobierały, w związku z ubieganiem się o wydanie orzeczenia o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności oraz przekazywane zainteresowanym wraz ze stosownymi orzeczeniami, o których mowa powyżej. Poza tym w siedzibie PCPR osoby niepełnosprawne mogły otrzymać bezpłatne magazyny i biuletyny, m.in.: *Integrację* (magazyn dla osób niepełnosprawnych, ich rodzin i przyjaciół), *Bifron* (biuletyn informacyjny PFRON), *Serce Innym* (magazyn dla osób niepełnosprawnych), *Nasze Sprawy* (magazyn informacyjny dla osób niepełnosprawnych), *Tyfloświat* (kwartalnik dla osób z uszkodzonym narządem wzroku).

6. Prowadzenie cyklicznych szkoleń z zakresu pedagogiki specjalnej dla kadry pedagogicznej szkół masowych w Powiecie Polickim.

Pracownicy Poradni prowadzili cykliczne spotkania dla pedagogów szkolnych z terenu Powiatu Polickiego, które organizowane były w formie grup wsparcia ukierunkowanych na pomoc w rozwiązywaniu problemów wychowawczych szkoły, konstruowania programów naprawczych, udzielania indywidualnej pomocy w stosunku do uczniów niepełnosprawnych (z upośledzeniem umysłowym, nadpobudliwością psychoruchową, przewlekłe chorych) funkcjonujących w zespołach klasowych szkół masowych. Ponadto prowadzili oni warsztaty, prelekcje i pogadanki dla nauczycieli związane ze wspieraniem edukacyjnej i wychowawczej funkcji rodziny i szkoły. Podejmowano także tematy zgłaszane przez indywidualnych nauczycieli. Dodatkowo udzielane były porady i konsultacje dla nauczycieli, którzy pracują z uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Zorganizowano spotkanie informacyjno-konsultacyjne, inaugurujące rok szkolny 2013/2014 dla pedagogów szkół, placówek z terenu Powiatu Polickiego, dyrektorów przedszkoli i logopedów.

7. Podniesienie poziomu świadomości osób niepełnosprawnych w zakresie posiadanych predyspozycji i przysługujących im prawach.

Realizacja tego zadania wpisuje się w codzienną pracę pracowników socjalnych OPS, którzy zgodnie z ustawą z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej wspierają m.in. osoby niepełnosprawne i ich rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb, umożliwiając im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka, podejmując działania zmierzające do ich integracji ze społeczeństwem.

W ramach tego zadania pracownicy OPS oraz PCPR podejmowali następujące działania:

- 1) prowadzono indywidualną akcję informacyjną na temat równości i pełnego uczestnictwa osób niepełnosprawnych w życiu społecznym,
- 2) motywowano osoby niepełnosprawne do sygnalizowania swoich potrzeb,
- 3) informowano osoby niepełnosprawne i ich rodziny o przysługujących im prawach i uprawnieniach,
- 4) informowano o dostępnych formach pomocy dla osób niepełnosprawnych i ich rodzin,
- 5) prowadzono szeroką pracę socjalną, polegającą na indywidualnych rozmowach wspierających i wzmacniających osoby niepełnosprawne w podejmowanym przez nie wysiłku w kierunku uczestnictwa w życiu społecznym,
- 6) udzielano bezpłatnych porad prawnych oraz psychologicznych dla osób niepełnosprawnych i ich rodzin,
- 7) informowano o organizacjach zrzeszających i działających na rzecz pomocy osobom niepełnosprawnym i instytucjach wsparcia, w których osoby niepełnosprawne i ich rodziny mogą uzyskać dodatkową i stosowną pomoc.

Realizacja zadań nieplanowanych

Ruch self-adwokatów (self-adwokatura to bezpośrednie występowanie we własnym imieniu przez osoby niepełnosprawne intelektualnie, które stają się rzecznikami we własnej sprawie).

W 2013 r. w ruchu self-adwokatów działało 6 osób z niepełnosprawnością intelektualną, będących pod opieką osoby wspierającej. W styczniu osoby te wzięły udział w audycji emitowanej przez Radio Szczecin nt. działalności PSOUU. Podczas wywiadu opowiadali oni o ruchu self-adwokatów, funkcjonowaniu w życiu społecznym i zawodowym oraz swoich sukcesach i planach na przyszłość. Zauważalna była satysfakcja z działań, jakie podejmowali w ramach ruchu self-adwokatów oraz wysoka samoocena, umiejętność mówienia o sobie i swoich osiągnięciach.

W maju jeden z self-adwokatów reprezentował grupę policką podczas obchodów 50-lecia ruchu rodziców osób z upośledzeniem umysłowym, które odbyły się w Warszawie.

Troje self-adwokatów podczas uroczystości otwarcia Zakładu Aktywności Zawodowej w Dobrej udzieliło wywiadu dla Radia Szczecin. Opowiadali o zadaniach podejmowanych i wykonywanych w ramach aktywizacji zawodowej oraz zdobytych umiejętnościach. Uczestnicy WTZ mogli pokonywać bariery mówienia o ważnych dla nich zagadnieniach i kształtować umiejętności wystąpień publicznych.

W 2013 r. ruch self-adwokatów skupiał się głównie na działaniach związanych z aktywizacją zawodową. Uczestnicy motywowani byli do podejmowania aktywności zawodowej, w tym praktyk zawodowych. Poruszane były tematy dotyczące samodzielnego funkcjonowania, pełnienia ról społecznych, a także problemów życia codziennego. W listopadzie i grudniu 2013 r. wszyscy self-adwokaci podpisali umowę o pracę w Zakładzie Aktywności Zawodowej w Dobrej.

II. Projekt do realizacji: Strategia prewencji.

Realizacja zadań planowanych.

1. Bieżące aktualizowanie bazy danych na temat działalności gminnych placówek służby zdrowia (publicznych i niepublicznych).

W 2013 r. nie dokonano aktualizacji bazy danych dotyczącej działalności gminnych placówek służby zdrowia.

2. Inicjowanie, we współpracy z organizacjami pozarządowymi działającymi m.in. na rzecz osób niepełnosprawnych, działań w zakresie promocji i ochrony zdrowia na terenie Powiatu Polickiego.

W 2013 r. zrealizowano, we współpracy z organizacjami pozarządowymi, 11 projektów (zadań) na rzecz osób niepełnosprawnych uwzględniających działania zarówno w zakresie promocji i ochrony zdrowia, jak i szeroko pojętej rehabilitacji i integracji społecznej osób niepełnosprawnych:

1. Od marca do grudnia 2013 r. Stowarzyszenie Hospicjum Królowej Apostołów z siedzibą w Policach realizowało, na zlecenie Zarządu Powiatu w Policach, zadanie publiczne w zakresie ochrony i promocji zdrowia polegające na prowadzeniu na terenie Powiatu Polickiego domowej opieki hospicyjnej (hospicyjnego zespołu opieki domowej) dla terminalnie i nieuleczalnie chorych. W ramach realizacji ww. projektu m.in. kontynuowano działania związane z hospicyjną opieką domową w ramach wolontariatu (medyczną i niemiedyczną), objęto chorych na choroby nowotworowe profesjonalną opieką medyczną oraz socjalną, pozyskiwano sprzęt specjalistyczny konieczny do przeprowadzenia opieki hospicyjnej oraz podejmowano działania mające na celu propagowanie idei hospicjum, poprzez wizyty w ośrodkach zdrowia działających na terenie Powiatu Polickiego. Na realizację przedmiotowego zadania przekazano środki finansowe z budżetu Powiatu Polickiego na 2013 rok w wysokości 15 000 zł.
2. Od marca do maja 2013 r. Stowarzyszenie Policki Uniwersytet Trzeciego Wieku z siedzibą w Policach zrealizowało, na zlecenie Zarządu Powiatu w Policach, zadanie publiczne o charakterze lokalnym polegające na realizacji różnorodnych form działalności edukacyjnej, zdrowotnej, kulturalnej, twórczej i krajobrazowo - turystycznej dla osób starszych pn. „Wspólne działanie radością seniorów”. Realizacja projektu zachęciła seniorów do aktywnych form spędzania wolnego czasu przez udział w warsztatach tanecznych i muzycznych. Na realizację przedmiotowego zadania przekazano środki finansowe z budżetu Powiatu Polickiego na 2013 rok w wysokości 3 000 zł.
3. Od maja do czerwca 2013 r. Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom ze Specjalnymi Potrzebami Edukacyjnymi KORNEL z siedzibą w Policach realizowało, na zlecenie Zarządu Powiatu w Policach, zadanie publiczne w zakresie rehabilitacji społecznej dzieci i młodzieży niepełnosprawnej przez organizację imprez o charakterze edukacyjnym, rewalidacyjnym i krajoznawczo-turystycznym w SOSW Nr 2. W ramach zadania zorganizowano warsztaty edukacyjne w Świnoujściu i Międzyrzeczu, na których dzieci i młodzież z ww. ośrodka poznawały dziedzictwo kulturowe Pomorza Zachodniego. W projekcie wzięło udział 30 wychowanków placówki. Na realizację przedmiotowego zadania przekazano dotację ze środków PFRON będących w 2013 r. w dyspozycji Powiatu Polickiego w wysokości 2 493 zł.
4. Od maja do czerwca 2013 r. Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom ze Specjalnymi Potrzebami Edukacyjnymi KORNEL z siedzibą w Policach realizowało, na zlecenie Zarządu Powiatu w Policach, zadanie publiczne w zakresie rehabilitacji społecznej dzieci i młodzieży niepełnosprawnej przez organizację lokalnej imprezy integracyjnej o charakterze sportowym, rewalidacyjnym i rekreacyjnym w SOSW Nr 2. W ramach zadania zorganizowano zawody wędkarskie, które miały na celu rewalidację uczniów niepełnosprawnych intelektualnie, zapobieganie wykluczeniu społecznemu dzieci i młodzieży niepełnosprawnej oraz integrację ze środowiskiem lokalnym. W projekcie wzięło udział m.in. 30 wychowanków placówki. Na realizację przedmiotowego zadania przekazano dotację ze środków PFRON będących w 2013 r. w dyspozycji Powiatu Polickiego w wysokości 1 500 zł.
5. Od maja do grudnia 2013 r. PSOUU realizowało, na zlecenie Zarządu Powiatu w Policach, zadanie publiczne w zakresie rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych intelektualnie pn. „Rehabilitacja społeczna w PSOUU Police”. Głównym celem

- realizacji zadania było stworzenie możliwości kształtowania poczucia dojrzałości i odpowiedzialności osób niepełnosprawnych intelektualnie oraz podtrzymanie umiejętności niezbędnych do samodzielnego życia. Na realizację przedmiotowego zadania przekazano dotację ze środków PFRON będących w 2013 r. w dyspozycji Powiatu Polickiego w wysokości: 9 000 zł.
6. Od czerwca do grudnia 2013 r. Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych AMICUS z siedzibą w Policach realizowało, na zlecenie Zarządu Powiatu w Policach, zadanie publiczne pn. „Wszechstronne działania służące rehabilitacji osób niepełnosprawnych z ośrodków szkolno-wychowawczych na terenie Powiatu Polickiego”. W ramach zadania przeprowadzony został cykl plenerowych imprez sportowych i kulturalnych. Przyczyniły się one do upowszechniania kultury wśród osób niepełnosprawnych ruchowo i intelektualnie, integracji ze środowiskiem lokalnym, promowania aktywności w różnych dziedzinach ich życia. Na realizację przedmiotowego zadania przekazano dotację ze środków PFRON będących w 2013 r. w dyspozycji Powiatu Polickiego w wysokości 9 000 zł.
 7. Od czerwca do grudnia 2013 r. Polski Związek Niewidomych Okręg Zachodniopomorski Koło w Policach realizował, na zlecenie Zarządu Powiatu w Policach, zadanie publiczne w zakresie rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych pn. „Właściwa droga – wszechstronna rehabilitacja osób niepełnosprawnych wzrokowo”. Celem działania było m.in. przeciwdziałanie marginalizacji społecznej osób niepełnosprawnych wzrokowo i ich rodzin, niesienie pomocy w rehabilitacji zdrowotnej i społecznej, propagowanie aktywnego trybu życia i zachęcanie do korzystania z różnorodnych form rehabilitacji, szkoleń, kursów imprez integracyjnych, rekreacji, sportu, krajoznawstwa i wypoczynku. W ramach zadania funkcjonował punkt informacyjno-doradczy” gdzie prowadzono m.in. poradnictwo rehabilitacyjne, dobór pomocniczego sprzętu optycznego i nieoptycznego dla osób słabo widzących oraz dobór dydaktycznego sprzętu brajlowskiego dla osób z dysfunkcją wzroku. Prowadzono podstawowe szkolenia rehabilitacyjne dla osób niewidomych i słabo widzących oraz osób z ich otoczenia, mające na celu wypracowanie umiejętności samodzielnego funkcjonowania. Odbywały się również szkolenia dla rodziców dzieci z dysfunkcją wzroku mające na celu podniesienie wiedzy z zakresu tyflopedagogiki. Na realizację przedmiotowego zadania przekazano dotację ze środków PFRON będących w 2013 r. w dyspozycji Powiatu Polickiego w wysokości 8 000 zł.
 8. Od października do grudnia 2013 r. Oddział Rejonowy Polskiego Związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów w Policach realizował, na zlecenie Zarządu Powiatu w Policach, zadanie publiczne polegające na zorganizowaniu turnusu rehabilitacyjno-wypoczynkowego i kolacji wigilijnej dla osób niepełnosprawnych i integracji z osobami pełnosprawnymi. Turnus rehabilitacyjno-wypoczynkowy zorganizowany był dla 57 osób, w tym 30 osób posiadało orzeczenie o stopniu niepełnosprawności. Turnus miał na celu integrację społeczną uczestników oraz poprawę ich stanu zdrowia. W ramach zadania zorganizowane zostało również spotkanie wigilijne, które miało na celu podtrzymanie tradycji wspólnego biesiadowania, oderwanie starszych niepełnosprawnych ludzi od kłopotów dnia codziennego i poczucia samotności. Na realizację przedmiotowego zadania przekazano dotację ze środków PFRON będących w 2013 r. w dyspozycji Powiatu Polickiego w wysokości 7 800 zł.
 9. Od maja do grudnia 2013 r. Gminne Stowarzyszenie Promocji Sportu FENIX z siedzibą w Kołbaskowie zrealizowało, na zlecenie Zarządu Powiatu w Policach, zadanie publiczne polegające na organizacji indywidualnych i grupowych zajęć sportowych wspierających rozwój i integrację osób niepełnosprawnych w środowiskach lokalnych pn. „Żyj zdrowo!”. W ramach zadania przeprowadzono grupowe i indywidualne zajęcia z tenisa ziemnego i nording walkingu pozwalające na nabycie, rozwijanie i podtrzymywanie umiejętności poszczególnych osób niepełnosprawnych do samodzielnego funkcjonowania. Łącznie w ww. zajęciach udział wzięły 53 osoby, w tym 18 niepełnosprawnych. Na realizację

- przedmiotowego zadania przekazano dotację ze środków PFRON będących w 2013 r. w dyspozycji Powiatu Polickiego w wysokości 7 000 zł.
10. W grudniu 2013 r. Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych AMICUS z siedzibą w Policach zrealizowało, na zlecenie Zarządu Powiatu w Policach, zadanie publiczne polegające na organizacji regionalnej imprezy sportowej dla osób niepełnosprawnych pn. „XIX Wojewódzkie Integracyjne Mistrzostwa Szkół i Ośrodków Specjalnych w Pływaniu”. W ramach wydatków poniesionych w związku z realizacją zadania zakupione zostały upominki rzeczowe dla wszystkich niepełnosprawnych uczestników ww. zawodów. Na realizację przedmiotowego zadania przekazano dotację ze środków PFRON będących w 2013 r. w dyspozycji Powiatu Polickiego w wysokości 5 050 zł.
11. W grudniu 2013 r. Oddział Rejonowy Polskiego Związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów w Policach realizował, na zlecenie Zarządu Powiatu w Policach, zadanie publiczne w zakresie pomocy społecznej pn. „Wigilia pod chmurką”. W ramach ww. zadania zorganizowano otwarte spotkanie wigilijne dla osób samotnych i bezdomnych, które bardzo często są jednocześnie osobami niepełnosprawnymi. Na realizację przedmiotowego zadania przekazano środki finansowe z budżetu Powiatu Polickiego na 2013 rok w wysokości 6 000 zł.
3. Propagowanie zdrowego i aktywnego stylu życia poprzez organizację rajdów, wycieczek, konkursów oraz spektakli edukacyjnych.

W 2013 roku SOSW dla DNR organizował spektakle edukacyjne, rajdy i wycieczki integrujące osoby niepełnosprawne oraz promujące zdrowy styl życia, m.in. rajd „Dzień bez samochodu”, wziął udział w projekcie „Zapobieganie nadwadze i otyłości oraz chorobom przewlekłym, poprzez edukację w zakresie żywienia i aktywności fizycznej”. SOSW w Tanowie w zakresie potrzeb krzewienia zdrowego i aktywnego stylu życia oraz kształtowania i rozwijania świadomości społecznej organizował wycieczki i imprezy kulturalne wychowanków klas i grup wychowawczych, m.in. „Leśne Podchody Pełne Przygody”, „Wiosenny Rajd Pieszy”, wyjścia do Teatru Lalek „Pleciuga”. Prowadzona była także pomoc osobom niepełnosprawnym w zakresie poradnictwa i rehabilitacji.

4. Bieżące przekazywanie informacji nt. działań podejmowanych przez wszystkich realizatorów programu mające na celu rozpowszechnienie aktualnych danych na temat dostępu do leczenia, opieki medycznej i wczesnej diagnostyki oraz profilaktyki i edukacji leczniczej.

W celu udostępnienia dotychczas zebranych danych i na bieżąco pozyskiwanych informacji w ww. zakresie Referat Spraw Społecznych i Obywatelskich Starostwa Powiatowego w Policach przekazywał zainteresowanym na bieżąco, w drodze możliwie dostępnych form przekazu (Internet, telefon, korespondencja drogą pocztową, bezpośrednie spotkania), wszelkie informacje na temat dostępu do placówek opieki medycznej działających na terenie Powiatu Polickiego oraz zapowiedzi o realizowanych działaniach edukacyjnych i profilaktycznych w zakresie leczenia (programy zdrowotne realizowane na terenie Powiatu Polickiego).

5. Prowadzenie profilaktycznych badań poziomu cukru, cholesterolu oraz trójglicerydów w instytucjach państwowych i prywatnych na terenie Powiatu Polickiego.

W 2013 r. Polskie Stowarzyszenie Diabetyków Koło Nr 15 w Policach wykonywało badania przesiewowe krwi w kierunku poziomu cukru, cholesterolu i trójglicerydów. Badania te były wykonywane w ciągu całego roku, w wybranych instytucjach samorządowych oraz

przy okazji imprez okolicznościowych organizowanych na terenie całego Powiatu Polickiego, a także w siedzibie stowarzyszenia, podczas dyżurów pełnionych we wtorki i czwartki. Szacunkowa łączna liczba przebadanych osób, w okresie od stycznia do grudnia ubiegłego roku, wyniosła 260 osób. Celem badań było przede wszystkim wczesne zdiagnozowanie wśród przebadanych mieszkańców Powiatu Polickiego zawyżonych (wykraczających poza ustalone normy) poziomów cukru, cholesterolu i trójglicerydów we krwi.

6. Prowadzenie diagnozy i terapii metodą A. Tomatisa (metoda audio-psycholingwistyczna).

Metoda A. Tomatisa prowadzona była przez oraz SOSW w Tanowie. Jest to trening kształcenia uwagi słuchowej zwany też metodą stymulacji audio-psycholingwistycznej. System usprawniania czynnego słuchania opracowany przez prof. Tomatisa polega na słuchaniu odpowiednio dobranego materiału dźwiękowego przez urządzenie nazywane „elektronicznym uchem”, które jest idealnym modelem ludzkiego ucha. Stymulacja odbywa się poprzez dźwięki o określonej wysokiej częstotliwości, które docierają do pacjenta drogą powietrzną oraz kostną. Terapia obejmuje zwykle od 60 do 120 30-minutowych seansów przeprowadzanych w 3 sesjach. Podstawowym celem tej metody jest wspieranie funkcji słuchowej, dzięki czemu następuje poprawa koncentracji, jakości uczenia się oraz rozwijanie zdolności językowych i komunikacyjnych, a także zwiększanie kreatywności oraz poprawa zachowań społecznych. W SOSW w Tanowie z diagnozy i terapii skorzystało łącznie 22 uczniów.

7. Prowadzenie diagnozy i terapii metodą Biofeedback.

Diagnoza i terapia metodą Biofeedback była prowadzona przez SOSW w Tanowie oraz Poradnię. Jest to metoda treningowa wykorzystująca wysokospecjalistyczną aparaturę, za pomocą której umożliwia się osobie trenowanej wpływ na własne reakcje organizmu. Efekty są obrazowane za pomocą atrakcyjnej dla dzieci i dorosłych gry komputerowej, a zdobywane punkty, bodźce świetlne i dźwiękowe stanowią formę nagrody za wywoływanie pożądanej zmiany. Terapia Biofeedback jest stosowana w wielu przypadkach i zaburzeniach charakteryzowanych niewystarczająco dobrym funkcjonowaniem mózgu. Dotyczy to np. zespołu nadpobudliwości psychoruchowej oraz innych bardziej poważnych problemów związanych z zachowaniem i uczeniem się, a także dolegliwości takich jak: zaburzenia snu u dzieci, zgrzytanie zębami, przewlekłe bóle głowy, żołądka lub migreny.

W 2013 r. z diagnozy i terapii Biofeedback w SOSW w Tanowie skorzystały 33 osoby. Natomiast Poradnia w 2013 r. prowadziła systematyczną diagnozę i terapię z wykorzystaniem wyżej opisaney metody dla 3 osób.

8. Wczesne wspomaganie rozwoju dzieci zagrożonych niepełnosprawnością.

Wczesne wspomaganie rozwoju (WWR) jest to forma pomocy dzieciom niepełnosprawnym oraz zagrożonym niepełnosprawnością i ich rodzinom. Celem wczesnego wspomagania dziecka jest pobudzanie i stymulowanie rozwoju ruchowego, poznawczego, emocjonalnego oraz społecznego dziecka od chwili wykrycia u niego niepełnosprawności do czasu podjęcia nauki w szkole. W Poradni został powołany Zespół Wczesnego Wspomagania Rozwoju Dziecka, którego celem jego jest kompleksowa wielospecjalistyczna pomoc dzieciom z różnymi niepełnosprawnościami (uszkodzenia wzroku, słuchu, niepełnosprawność ruchowa, umysłowa, autyzm) w wieku od urodzenia do podjęcia obowiązku szkolnego. Zespół zajmuje się także udzielaniem pomocy rodzinie i opiekunom niepełnosprawnych dzieci w zakresie wsparcia psychologicznego, konsultacji, instruktażu. Zajęcia WWR mają na celu stymulację 4 stref rozwojowych:

a) lokomocji i kontroli postawy,

- b) koordynacji wzrokowo-ruchowej,
- c) mowy,
- d) rozwoju społeczno-emocjonalnego.

Dostosowane są indywidualnie do potrzeb dziecka i obejmują zajęcia ze specjalistami takimi jak logopeda, psycholog, pedagog oraz rehabilitant. Podczas zajęć wykorzystuje się m.in. rehabilitację ruchową, terapię logopedyczną, kynoterapię, muzykoterapię oraz terapię metodą Montessori i integracji sensorycznej.

W 2013 r. zajęcia prowadzone były systematycznie dla 61 dzieci z opinią o potrzebie wczesnego wspomaganie rozwoju, w formie dostosowanej do indywidualnych potrzeb niepełnosprawnego dziecka. Dzieci objęte wczesnym wspomaganie rozwoju korzystały z zajęć na terenie Poradni, SOSW dla DNR oraz SOSW w Tanowie, w wymiarze od 4 do 8 godzin w miesiącu.

Efektom prowadzonych zajęć było przede wszystkim:

- a) podniesienie poziomu ogólnego funkcjonowania dziecka we wszystkich strefach jego rozwoju,
- b) postęp w rozwoju psychomotorycznym dziecka,
- c) zwiększenie stopnia integracji społecznej i nawiązywania kontaktów z rówieśnikami.

9. Badania przesiewowe w ramach programu „Widzę, Słyszę, Mówię”.

W 2013 r. Poradnia prowadziła, za pomocą platformy badań zmysłów, badania przesiewowe słuchu, wzroku i mowy u dzieci i młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Urządzenie to jest wyposażone w różnorodne testy przesiewowe, które umożliwiają wykrywanie szeregu dysfunkcji w zakresie słuchu, wzroku i mowy. Zaburzenia takie, niewykryte we wczesnym okresie mogą zaburzać harmonijny rozwój dziecka. Łącznie w okresie sprawozdawczym przebadano 590 dzieci.

10. Badania przesiewowe przy użyciu testu PROLEXIA.

W ciągu całego 2013 r. Poradnia prowadziła badania przesiewowe uczniów szkół podstawowych, gimnazjów i szkół średnich za pomocą testu PROLEXIA.

Celem badania było diagnozowanie i monitorowanie postępów w zakresie nabywania umiejętności czytania przez uczniów oraz określenie rodzaju trudności w czytaniu u osób źle czytających (dysleksja, hiperleksja). Łącznie w okresie sprawozdawczym przebadano 217 uczniów.

III. Projekt do realizacji: Wszechstronna rehabilitacja.

Realizacja zadań planowanych.

1. Skoordynowanie działań zmierzających do pełnego i adekwatnego, w stosunku do rodzaju i stopnia niepełnosprawności, zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze i sprzęt rehabilitacyjny.

W 2013 r. do PCPR wpłynęło 8 wniosków o dofinansowanie ze środków PFRON zakupu sprzętu rehabilitacyjnego. Zrealizowano 6 wniosków, a łączna kwota środków wydatkowanych na to zadanie wyniosła 20 614 zł. Wśród zrealizowanych wniosków 2 osoby otrzymały dofinansowanie do zakupu łóżka rehabilitacyjnego, 3 osoby do roweru rehabilitacyjnego i 1 do bieżni rehabilitacyjnej. 1 wniosek nie został zrealizowany z uwagi na brak środków a 1 ze względu na zgon wnioskodawcy.

W 2013 r. złożono 233 wnioski o dofinansowanie ze środków PFRON kosztów nabycia przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych, natomiast 15 wniosków zostało

przeniesionych do realizacji z 2012 r. Razem do rozpatrzenia było 248 wniosków, na łączną kwotę 274 529 zł. Z tego w 2013 r. udało się zrealizować 150 wniosków, na łączną kwotę 93 129 zł (95 wniosków przeniesiono do realizacji w 2014 r., natomiast 3 wnioski nie zostały zrealizowane z powodów formalnych (rezygnacja lub śmierć wnioskodawcy). Największą część złożonych wniosków stanowiły wnioski o dofinansowanie zakupu pieluchomajtek i cewników (115 wniosków) oraz aparatów słuchowych (90 wniosków). Następnie wnioskowano o dofinansowanie m.in. zakupu protez (18 wniosków), wózków inwalidzkich (12 wniosków), obuwia ortopedycznego (10 wniosków) oraz innych przedmiotów (3 wnioski).

OPS przyznają pomoc w formie zasiłków na częściowe pokrycie kosztów zakupu sprzętu rehabilitacyjnego oraz przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych dla osób niepełnosprawnych, które mimo uzyskania refundacji z Narodowego Funduszu Zdrowia i dofinansowania z PFRON nie są w stanie pokryć udziału własnego przy zakupie tego sprzętu. W 2013 r. OPS w Policach udzielił takiego wsparcia dla 24 osób, natomiast OPS w Dobrej dla 1 osoby.

Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych AMICUS z siedzibą w Policach dofinansowało zakup 2 wózków inwalidzkich dla wychowanków SOSW dla DNR. Jednocześnie w SOSW dla DNR przeprowadzony został coroczny przegląd techniczny sprzętu rehabilitacyjnego, który znajduje się na wyposażeniu tego ośrodka.

2. Prowadzenie wypożyczalni sprzętu rehabilitacyjnego.

W 2013 roku PCPR i OPS w Policach prowadziły wypożyczalnię sprzętu rehabilitacyjnego. PCPR przedłużyło umowy o wypożyczenie wózka inwalidzkiego dziecięcego, pionizatora, podnośnika wannowo - łóżkowego oraz dwóch balkoników dla SOSW dla DNR. OPS w Policach udostępniał osobom niepełnosprawnym na ich wniosek sprzęt, który znajdował na stanie wypożyczalni m.in. chodziki, wózki inwalidzkie, balkoniki oraz kule łokciowe.

3. Propagowanie turnusów rehabilitacyjnych wśród osób niepełnosprawnych żyjących w izolacji społecznej.

Turnus rehabilitacyjny jest zorganizowaną formą aktywnej rehabilitacji połączonej z elementami wypoczynku, której celem jest ogólna poprawa psychofizycznej sprawności oraz rozwijanie umiejętności społecznych uczestników. Jego celem jest rehabilitacja społeczna.

W roku sprawozdawczym złożono 158 wniosków o dofinansowanie ze środków PFRON uczestnictwa w turnusie rehabilitacyjnym, a PCPR przyznał dofinansowanie dla 59 osób niepełnosprawnych i 43 opiekunów tych osób. Z otrzymanego dofinansowania zrezygnowało 6 osób niepełnosprawnych i 4 opiekunów. Łączna kwota środków wydatkowanych na to zadanie wyniosła 76 82 zł.

Oddział Rejonowy Polskiego Związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów w Policach realizował, na zlecenie Zarządu Powiatu w Policach, zadanie publiczne polegające m.in. na zorganizowaniu, we wrześniu 2013 r., 7 dniowego turnusu rehabilitacyjno-wypoczynkowego. Turnusie tym wzięło udział 57 osób, w tym 30 osób posiadało orzeczenie o stopniu niepełnosprawności. Turnus miał na celu integrację społeczną uczestników oraz poprawę kondycji psychofizycznej seniorów. Całkowity koszt zadania wyniósł 26 990 zł, z czego 6 000 zł to dofinansowanie ze środków PFRON będących w dyspozycji Powiatu Polickiego.

4. Prowadzenie Warsztatu Terapii Zajęciowej.

PCPR pełnił zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa nadzór nad bieżącą działalnością WTZ prowadzonego przez PSOUU. W 2013 r. udzielono ww. stowarzyszeniu dofinansowania na bieżącą działalność WTZ w łącznej wysokości 493 200 zł, z czego kwota 443 880 zł pochodziła ze środków PFRON, a pozostałe 49 320 zł to środki pochodzące z budżetu Powiatu Polickiego na 2013 rok.

W 2013 r. WTZ prowadził działania w zakresie rehabilitacji społecznej, zawodowej i ruchowej dla 30 osób o różnym stopniu i rodzaju niepełnosprawności. Działania te oparto na indywidualnych programach rehabilitacji, które Rada Programowa WTZ opracowała dla każdego uczestnika warsztatu. Realizacja działań rehabilitacyjnych odbywała się przy zastosowaniu odpowiednich rodzajów, metod i technik terapii zajęciowej w formie grupowej i indywidualnej, z wykorzystaniem elementów ergoterapii (stolarstwo, ogrodnictwo, ceramika, wikliniarstwo, poligrafia, wyrób biżuterii), socjoterapii (trening umiejętności społecznych, ludoterapia, rekreacja), arteterapii (muzykoterapia, biblioterapia, teatroterapia, filmoterapia, sztuka użytkowa) oraz rehabilitacji ruchowej i psychologicznej. Proces rehabilitacyjny realizowany był przez terapeutów zajęciowych, rehabilitanta ruchowego, AOON, trenera pracy oraz psychologa, przy współpracy z kierownikiem WTZ. Zajęcia terapeutyczne odbywają się 5 razy w tygodniu, po 7 godzin dziennie.

Podczas zajęć prowadzonych w sferze rehabilitacji społecznej główny nacisk położono na kształtowanie umiejętności współżycia międzyludzkiego i społecznego oraz eliminację stygmatów zachowań osoby niepełnosprawnej. W zakresie rehabilitacji zawodowej kształtowano psychofizyczne umiejętności niezbędne do podjęcia pracy zawodowej. W 2013 r. w WTZ działało 6 pracowników:

- 1) gospodarstwa domowego,
- 2) artystyczno - plastyczna,
- 3) papierniczo - poligraficzno - komputerowa,
- 4) stolarska,
- 5) wikliniarska,
- 6) ceramiki.

W pracowniach trenowane były umiejętności niezbędne do podjęcia zatrudnienia (dbałość o powierzone materiały i miejsce pracy, stopień zrozumienia wykonywanych zadań, obowiązkowość i zaangażowanie, zdolność koncentracji oraz umiejętność komunikowania się i współdziałanie w grupie), a także czynności z zakresu życia codziennego (samoobsługa w ubieraniu się, myciu, przygotowaniu posiłków, dokonywanie zakupów oraz korzystanie z komunikacji miejskiej).

Działalność WTZ jest działalnością o charakterze niezarobkowym stąd też dochody ze sprzedaży prac i produktów wykonanych przez uczestników były wykorzystywane na pokrycie wydatków związanych z integracją społeczną uczestników (festyny, zawody, imprezy kulturalne, konkursy itp.).

WTZ przedkładało PCPR kwartalne rozliczenia ze swojej działalności (dotyczące finansowania ze środków PFRON) oraz półroczne rozliczenia (dotyczące finansowania ze środków pochodzących z budżetu Powiatu Polickiego i innych). W grudniu 2013 r. przeprowadzono kontrolę działalności WTZ za 2012 r.

5. Objęcie rehabilitacją społeczną osób niepełnosprawnych w ramach Środowiskowego Domu Samopomocy.

W 2013 r. ŚDS typu B dla osób upośledzonych umysłowo, prowadzony w Policach przez PSOUU, świadczył kompleksową rehabilitację społeczną dla 30 osób niepełnosprawnych. Głównym celem tego zadania było przygotowanie osób niepełnosprawnych do efektywnego uczestnictwa w życiu społecznym, zapewnienie autonomii na miarę możliwości osób

niepełnosprawnych oraz przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i marginalizacji.

Działania były realizowane poprzez grupowe i indywidualne formy pracy zawierającej elementy wsparcia w 4 pracowniach: plastycznej, rękodzieła, witrażu oraz gospodarstwa domowego. Prowadzone zajęcia terapeutyczne były indywidualnie dostosowane do stanu zdrowia i możliwości osób uczestniczących. Dzięki prowadzonej terapii zajęciowej podopieczni mieli możliwość rozwijać swoje zainteresowania, doskonalić zdolności manualne, umiejętności planowania i przewidywania. Poprzez swoje prace wyrażali ekspresję na świat, która pozwalała ich poznać i zrozumieć. Efektem terapii był wzrost sprawności motorycznej, wyobraźni twórczej, a także umiejętność pracy w grupie.

Trening umiejętności społecznych pozwolił na usprawnienie uczestników w obszarach psychospołecznych, kształtowane były potrzeby samorealizacji i odczuwania sensu życia. Rezultatem podejmowanych działań był wzrost poczucia wartości i zaradności życiowej osób niepełnosprawnych, podniesienie umiejętności komunikacji werbalnej i niewerbalnej oraz ukształtowanie nawyku aktywnego spędzania czasu wolnego. Łączny koszt zadania to 479 780 zł, z czego 176 350 zł to kwota przeznaczona na doposażenie nowo powstającego ŚDS. Środki pochodziły z dotacji przekazanej przez Zachodniopomorski Urząd Wojewódzki.

6. Prowadzenie szerokiej rehabilitacji społecznej opartej o sport, rekreację i kulturę.

Zadanie to realizowane było przez organizacje, SOSW dla DNR oraz SOSW w Tanowie. Powiatowy kalendarz imprez kulturalnych, sportowych i rekreacyjnych w 2013 r. adresowanych do osób niepełnosprawnych, stanowi załącznik do niniejszego sprawozdania.

SOSW dla DNR oraz SOSW w Tanowie organizowały wiele imprez, uwzględniając rehabilitację opartą na sporcie, rekreacji i kulturze. Ośrodki brały także czynny udział w warsztatach edukacyjnych, rajdach i wycieczkach. Wśród podjętych przedsięwzięć wyróżnić należy:

- a) warsztaty krajoznawczo-turystyczne w Podgrodziu,
- b) imprezę rekreacyjno-sportową pn. „Leśne podchody pełne przygody”,
- c) VI Integracyjny Koncert Kolęd,
- d) Wiosenny oraz Jesienny Rajd Pieszy,
- e) imprezę pod hasłem „Dzień Pieczonego Ziemniaka”,
- f) wyjazd do Teatru Lalek „Pleciuga” w Szczecinie oraz Muzeum Techniki i Komunikacji w Szczecinie.

Organizacje działające na rzecz osób niepełnosprawnych zrealizowały następujące przedsięwzięcia w omawianym zakresie:

- 1) Polski Związek Niewidomych Okręg Zachodniopomorski Koło w Policach zorganizował 14-dniowy rajd pieszo-autokarowy pod hasłem „Tatry z bliska”; realizacja niniejszego zadania przyniosła zakładane rezultaty, tj.: przyczyniła się do poprawy kondycji psychofizycznej uczestników wycieczki, podniosła ich poziom samodzielności, wpłynęła na rozwój potrzeb kulturalnych oraz kształtowanie nawyku aktywnego spędzania czasu wolnego poprzez udział w dostępnych formach sportowo-rekreacyjnych, a także pozwoliła na opanowanie podstawowych umiejętności asystowania osobom niewidomym oraz udoskonalenie umiejętności w zakresie orientacji przestrzennej, rajd skierowany był do dzieci i młodzieży oraz ich opiekunów, łącznie wzięło w nim udział 30 osób; całkowity koszt realizacji zadania to 35 610 zł, z czego 5 000 zł to dofinansowanie pochodzące z Gminy Police;
- 2) Stowarzyszenie Policki Uniwersytet Trzeciego Wieku z siedzibą w Policach zorganizowało:
 - a) plenerową imprezę integracyjno-turystyczną pn. „Dzień Seniora”; organizacja imprezy miała wpływ na kształtowanie nawyku aktywnego i zdrowego spędzania czasu

wolnego, pozwoliła na rozwinięcie różnych form obcowania z kulturą; w spotkaniu wzięło udział 120 seniorów; całkowity koszt zadania to 3 500 zł,

- b) konkurs plastyczny pn. „Woda źródłem życia” oraz prezentację multimedialną pod tym samym tytułem, których celem było zaktywizowanie seniorów do działania na rzecz ochrony środowiska wodnego; zadanie polegało na wykonaniu prac plastycznych oraz multimedialnych ukazujących znaczenie środowiska wodnego dla mieszkańców ekosystemów wodnych oraz ich użytkowników – ludzi; realizacja konkursów przyniosła zakładane rezultaty, tj.: podniosła się świadomość seniorów nt. zagrożeń wynikających z niszczenia środowiska naturalnego człowieka, nastąpił wzrost aktywizacji i integracji seniorów w zakresie zachowań proekologicznych oraz wzrósł poziom edukacji ekologicznej uczestników; całkowity koszt zadania to 1 050 zł,
- c) warsztaty muzyczne oraz taneczne, które były płaszczyzną integrującą osoby starsze o podobnych zainteresowaniach; w trakcie warsztatów uczestnicy poznali zasady prawidłowej techniki śpiewu, emisji głosu, techniki tańca klasycznego oraz współczesnego; efektem realizacji niniejszego zadania był wzrost aktywizacji i integracji seniorów oraz poprawa kondycji psychofizycznej uczestników; całkowity koszt zadania to 4 747 zł.

Ponadto członkowie Stowarzyszenia Policki Uniwersytet Trzeciego Wieku z siedzibą w Policach brali czynny udział w różnych formach aktywności ruchowej, np. uczestniczyli w zajęciach z jogi (52 osoby, koszt zadania 12 760 zł), zajęciach z gimnastyki usprawniającej (75 osób, koszt zadania 8 470 zł) oraz w zajęciach na pływalni (64 osoby, koszt zadania 11 700 zł); działania te miały głównie na celu propagowanie aktywnego trybu życia, poprawę kondycji fizycznej uczestników a także wzrost zainteresowania seniorów udziałem w zajęciach sportowych.

- 3) członkowie Oddziału Rejonowego Polskiego Związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów w Policach brali czynny udział w różnych formach aktywności ruchowej połączonej z poznawaniem m.in. tradycji i zabytków kultury Powiatu Polickiego; działania te miały głównie na celu propagowanie zdrowego trybu życia oraz kształtowanie postaw dbałości o własny rozwój fizyczny i społeczny; wśród zrealizowanych inicjatyw wyróżnić należy:
 - a) organizację Dnia Seniora oraz Dnia Inwalidy,
 - b) organizację „Święta Pieczonego Ziemniaka” oraz „Nocy Świętojańskiej”,
 - c) organizację jednodniowej wycieczki do Świnoujścia,
 - d) organizację wycieczki do Lwowa.

Realizacja powyższych zadań przyniosła zakładane rezultaty, tj.: wzrost aktywizacji i integracji seniorów, poprawę kondycji psychofizycznej osób starszych i niepełnosprawnych oraz wzrost poczucia własnej wartości.

Ponadto w 2013 r., na zlecenie Zarządu Powiatu w Policach, organizacje zrealizowały 6 projektów na rzecz osób niepełnosprawnych uwzględniających rehabilitację opartą na sporcie, rekreacji i kulturze:

- 1) od marca do maja 2013 r. Stowarzyszenie Policki Uniwersytet Trzeciego Wieku z siedzibą w Policach zrealizowało, na zlecenie Zarządu Powiatu w Policach, zadanie publiczne o charakterze lokalnym polegające na realizacji różnorodnych form działalności edukacyjnej, zdrowotnej, kulturalnej, twórczej i krajoobrazowo-turystycznej dla osób starszych pn. „Wspólne działanie radością seniorów”. Realizacja projektu zachęciła seniorów do aktywnych form spędzania wolnego czasu przez udział w warsztatach tanecznych i muzycznych. Na realizację przedmiotowego zadania przekazano środki finansowe z budżetu Powiatu Polickiego na 2013 rok w wysokości 3 000 zł;
- 2) od maja do czerwca 2013 r. Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom ze Specjalnymi Potrzebami Edukacyjnymi KORNEL z siedzibą w Policach realizowało, na zlecenie Zarządu Powiatu w Policach, zadanie publiczne w zakresie rehabilitacji społecznej dzieci i młodzieży niepełnosprawnej przez organizację imprez o charakterze edukacyjnym, rewalidacyjnym i krajoznawczo-turystycznym w SOSW Nr 2. W ramach zadania zorganizowano warsztaty

- edukacyjne w Świnoujściu i Międzyrzeczu, na których dzieci i młodzież z ww. ośrodka poznawały dziedzictwo kulturowe Pomorza Zachodniego. W projekcie wzięło udział 30 wychowanków placówki. Na realizację przedmiotowego zadania przekazano dotację ze środków PFRON będących w 2013 r. w dyspozycji Powiatu Polickiego w wysokości 2 493 zł;
- 3) od maja do czerwca 2013 r. Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom ze Specjalnymi Potrzebami Edukacyjnymi KORNEL z siedzibą w Policach realizowało, na zlecenie Zarządu Powiatu w Policach, zadanie publiczne w zakresie rehabilitacji społecznej dzieci i młodzieży niepełnosprawnej przez organizację lokalnej imprezy integracyjnej o charakterze sportowym, rewalidacyjnym i rekreacyjnym w SOSW Nr 2. W ramach zadania zorganizowano zawody wędkarskie, które miały na celu rewalidację uczniów niepełnosprawnych intelektualnie, zapobieganie wykluczeniu społecznemu dzieci i młodzieży niepełnosprawnej oraz integrację ze środowiskiem lokalnym. W projekcie wzięło udział m.in. 30 wychowanków placówki. Na realizację przedmiotowego zadania przekazano dotację ze środków PFRON będących w 2013 r. w dyspozycji Powiatu Polickiego w wysokości 1 500 zł;
- 4) od czerwca do grudnia 2013 r. Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych AMICUS z siedzibą w Policach realizowało, na zlecenie Zarządu Powiatu w Policach, zadanie publiczne pn. „Wszechstronne działania służące rehabilitacji osób niepełnosprawnych z ośrodków szkolno-wychowawczych na terenie Powiatu Polickiego”. W ramach zadania przeprowadzony został cykl plenerowych imprez sportowych i kulturalnych. Przyczyniły się one do upowszechniania kultury wśród osób niepełnosprawnych ruchowo i intelektualnie, integracji ze środowiskiem lokalnym, promowania aktywności w różnych dziedzinach ich życia. Na realizację przedmiotowego zadania przekazano dotację ze środków PFRON będących w 2013 r. w dyspozycji Powiatu Polickiego w wysokości 9 000 zł;
- 5) od maja do grudnia 2013 r. Gminne Stowarzyszenie Promocji Sportu FENIX z siedzibą w Kołbaskowie zrealizowało, na zlecenie Zarządu Powiatu w Policach, zadanie publiczne polegające na organizacji indywidualnych i grupowych zajęć sportowych wspierających rozwój i integrację osób niepełnosprawnych w środowiskach lokalnych pn. „Żyj zdrowo!”. W ramach zadania przeprowadzono grupowe i indywidualne zajęcia z tenisa ziemnego i nording walkingu pozwalające na nabycie, rozwijanie i podtrzymywanie umiejętności poszczególnych osób niepełnosprawnych do samodzielnego funkcjonowania. Łącznie w ww. zajęciach udział wzięły 53 osoby, w tym 18 niepełnosprawnych. Na realizację przedmiotowego zadania przekazano dotację ze środków PFRON będących w 2013 r. w dyspozycji Powiatu Polickiego w wysokości 7 000 zł;
- 6) w grudniu 2013 r. Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych AMICUS z siedzibą w Policach zrealizowało, na zlecenie Zarządu Powiatu w Policach, zadanie publiczne polegające na organizacji regionalnej imprezy sportowej dla osób niepełnosprawnych pn. „XIX Wojewódzkie Integracyjne Mistrzostwa Szkół i Ośrodków Specjalnych w Pływaniu”. W ramach wydatków poniesionych w związku z realizacją zadania zakupione zostały upominki rzeczowe dla wszystkich niepełnosprawnych uczestników ww. zawodów. Na realizację przedmiotowego zadania przekazano dotację ze środków PFRON będących w 2013 r. w dyspozycji Powiatu Polickiego w wysokości 5 050 zł.

Realizacja zadań nieplanowanych.

1. Realizacja pilotażowego programu „Aktywny samorząd”, finansowanego ze środków PFRON.

W 2013 r. PCPR realizował pilotażowy programu pn. „Aktywny samorząd”, finansowany ze środków PFRON, którego celem głównym było wyeliminowanie lub zmniejszenie barier ograniczających uczestnictwo beneficjentów pomocy w życiu społecznym, zawodowym i w dostępie do edukacji. Program w 2013 r. obejmował następujące formy wsparcia:

1. Moduł I – likwidacja barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową, w tym:

1) obszar A – likwidacja bariery transportowej:

a) zadanie 1 – pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu,

b) zadanie 2 – pomoc w uzyskaniu prawa jazdy kategorii B;

2) obszar B – likwidacja barier w dostępie do uczestniczenia w społeczeństwie informacyjnym:

a) zadanie 1 – pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania,

b) zadanie 2 – dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu komputerowego i oprogramowania;

3) obszar C – likwidacja barier w poruszaniu się:

a) zadanie 1 – pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym,

b) zadanie 2 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego wózka inwalidzkiego o napędzie inwalidzkim,

c) zadanie 3 – pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne,

d) zadanie 4 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny;

4) obszar D – dofinansowanie lub refundacja kosztów opieki nad osobą zależną (opłata za pobyt dziecka w żłobku lub przedszkolu albo inny koszt zapewnienia opieki nad dzieckiem).

2. Moduł II – pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym.

W 2013 r. złożono 61 wniosków o dofinansowanie zadań w ramach pilotażowego programu „Aktywny Samorząd”, na łączną kwotę 375 447 zł. Zrealizowano 42 wnioski na łączną kwotę 132 586 zł. W ramach ww. programu udzielono dofinansowania do:

a) zakupu sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania (Moduł I, obszar B, zadanie 1) – 8 wniosków,

b) szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania (Moduł I, obszar B, zadanie 2) – 1 wniosek,

c) zakupu protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne (Moduł I, obszar C, zadanie 1) – 2 wnioski,

d) utrzymania aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej (Moduł I, obszar D) – 2 wnioski,

e) uzyskania wykształcenia na poziomie wyższym (Moduł II) – 29 wniosków.

Spośród złożonych wniosków nie zostało zrealizowanych 17 wniosków z powodu braku środków finansowych oraz 2 wnioski z powodów formalnych (rezygnacja beneficjenta, niespełnianie warunków uczestnictwa w programie).

PCPR wykorzystało 97,92 % środków przekazanych przez PFRON na realizację w 2013 r. ww. programu.

2. Współfinansowanie utworzenia powiatowego ośrodka rehabilitacji społecznej dla osób upośledzonych umysłowo, uwzględniającego miejsca dla działalności środowiskowego domu samopomocy.

W 2013 r. kontynuowano (realizacja zadania rozpoczęła się w listopadzie 2012 r.) realizację zadania polegającego na zleceniu przez Zarząd Powiatu w Policach PSOUU realizacji zadania publicznego polegającego na utworzeniu powiatowego ośrodka rehabilitacji społecznej dla osób upośledzonych umysłowo, uwzględniającego miejsca dla działalności środowiskowego domu samopomocy.

Planowany termin zakończenia realizacji ww. zadania to czerwiec 2014 r.

Celem tegoż przedsięwzięcia jest budowa przez PSOUU i prowadzenie ww. ośrodka w sposób ciągły (nieprzerwany) przez okres minimum 10 lat licząc od początku roku następującego po roku, w którym PSOUU zrealizował niniejszą inwestycję, przy zachowaniu celu dla którego ośrodek został utworzony oraz pełnego zakresu jego działalności.

Środki finansowe przeznaczone na realizację niniejszej inwestycji pochodzą m.in. z budżetów Gminy Police oraz Powiatu Polickiego. Łączny koszt budowy ośrodka oszacowano na 2 240 550,40 zł, z czego do pokrycia z dotacji udzielonej przez ww. samorządy jest 1 100 000 zł, a ze środków finansowych własnych oraz środków z innych źródeł będących w dyspozycji PSOUU - 1 140 550,40 zł.

W 2013 r. Powiat Policki przekazał PSOUU w formie dotacji środki finansowe w łącznej wysokości 500 000 zł, w tym z budżetu Powiatu Polickiego na 2013 rok - 200 000 zł.

Realizacja zadania przebiegała w 2013 r. zgodnie z przyjętym harmonogramem i kosztorysem, na podstawie uprzednio przeprowadzonych stosownych procedur formalno-prawnych.

3. Współfinansowanie realizacji zadania publicznego w zakresie wspierania osób niepełnosprawnych polegającego na realizacji pierwszego etapu inwestycji dotyczącej budowy lokali mieszkalnych o charakterze mieszkań treningowych oraz mieszkań chronionych, przeznaczonych dla osób z upośledzeniem umysłowym, będących mieszkańcami Powiatu Polickiego.

W 2013 r. PSOUU na zlecenie Zarządu Powiatu w Policach zrealizowało zadanie publiczne w zakresie wspierania osób niepełnosprawnych polegające na realizacji pierwszego etapu inwestycji dotyczącej budowy lokali mieszkalnych o charakterze mieszkań treningowych oraz mieszkań chronionych, przeznaczonych dla osób z upośledzeniem umysłowym, będących mieszkańcami Powiatu Polickiego.

Celem tego przedsięwzięcia było rozpoczęcie pierwszego etapu inwestycji, o której mowa powyżej, przy czym PSOUU – w ramach zawartej stosownej umowy – zobowiązało się do podjęcia we własnym zakresie dalszych działań inwestycyjnych mających na celu ukończenie kolejnych etapów budowy tych że lokali, przy zabezpieczeniu środków finansowych niezbędnych na ten cel w ramach środków własnych lub pochodzących z innych źródeł. PSOUU zadeklarowało zakończenie całości inwestycji (budowa 10 lokali mieszkalnych z przeznaczeniem jw.) do dnia 30 września 2018 r., przy czym niniejsza inwestycja stanowić będzie II etap budowy powiatowego ośrodka, o którym mowa w pkt 2. Jednocześnie organizacja zobowiązała się do prowadzenia/utrzymania tychże mieszkań w sposób ciągły (nieprzerwany) przez okres minimum 10 lat licząc od początku roku następującego po 2018 r., przy zachowaniu celu dla którego mieszkania te zostały wybudowane oraz pełnego zakresu ich działalności.

Środki finansowe przeznaczone na realizację niniejszej inwestycji pochodzą z budżetu Gminy Nowe Warpno na 2013 rok. Łączny koszt budowy I etapu mieszkań oszacowano na 163 957,81 zł, z czego do pokrycia z dotacji udzielonej przez ww. samorząd było 100 000 zł, a ze środków finansowych własnych oraz środków z innych źródeł będących

w dyspozycji PSOUU - 63 957,81 zł.

W 2013 r. Powiat Policki przekazał PSOUU w formie dotacji środki finansowe w łącznej wysokości 100 000 zł.

Realizacja zadania odbyła się zgodnie z przyjętym harmonogramem i kosztorysem, na podstawie uprzednio przeprowadzonych stosownych procedur formalno-prawnych.

IV. Projekt do realizacji: Integracja społeczna i niezależne życie. Dom i rodzina.

Realizacja zadań planowanych.

1. Wsparcie niezależnego funkcjonowania osób z niepełnosprawnością intelektualną w formie mieszkania treningowego.

W 2013 r. PSOUU, w ramach wspierania niezależnego funkcjonowania osób z niepełnosprawnością intelektualną, prowadziło mieszkanie treningowe. Mieszkanie przeznaczone było dla pełnoletnich osób z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym i znacznym. Głównym celem funkcjonowania mieszkania treningowego było usamodzielnianie życiowe osób niepełnosprawnych intelektualnie, polegające na uczeniu, wspieraniu, rozwijaniu i usprawnianiu czynności, umiejętności i zachowań niezbędnych w samodzielnym funkcjonowaniu. Trening realizowany w mieszkaniu chronionym pozwalał na przygotowanie mieszkańców do uczestnictwa w życiu społecznym oraz zdobycie umiejętności wykonywania czynności dnia codziennego takich jak: przygotowywanie posiłków, robienie zakupów, gospodarowanie środkami pieniężnymi, utrzymanie porządku czy planowanie spędzania czasu wolnego.

W ramach działalności mieszkania treningowego niepełnosprawni członkowie PSOUU, wspierani przez asystentów, mieszkali w ww. mieszkaniu w systemie rotacyjnym, w okresach miesięcznych, od poniedziałku do piątku. Trening mieszkaniowy odbywał się według zaplanowanego harmonogramu, przy czym każdy z beneficjentów uczestniczył w miesięcznym treningu mieszkaniowym minimum dwa razy w roku, co miało na celu utrwalenie uprzednio nabytych przez niego umiejętności. Uwzględniając warunki lokalowe równocześnie z treningu mogły korzystać 4 osoby. W 2013 r. – dzięki prowadzeniu treningu mieszkaniowego - 24 osoby z niepełnosprawnością intelektualną odniosły bezpośrednie korzyści poprzez nabycie nowych bądź udoskonalenie posiadanych już umiejętności. Efekty uzyskane dzięki takiej formie wsparcia pozwoliły tym osobom rozwinąć lub zdobyć umiejętność w zakresie:

- 1) dbałości o czystość pomieszczeń i urządzeń,
- 2) obsługi sprzętu gospodarstwa domowego,
- 3) gospodarowania pieniędzmi,
- 4) korzystania z instytucji publicznych (poczta, bank itp.),
- 5) gospodarowania czasem wolnym,
- 6) współżycia w grupie.

Całkowity koszt realizacji zadania w 2013 r. wyniósł 76 292,53 zł, z czego 52 283,57 zł to środki finansowe pochodzące z PFRON, 17 110,54 zł - środki finansowe pochodzące z PUP, a 6 898,42 zł to wkład własny PSOUU.

2. Prowadzenie usług opiekuńczych i specjalistycznych dla osób niepełnosprawnych z terenu Powiatu Polickiego.

Przez cały 2013 r. OPS prowadziły usługi opiekuńcze i specjalistyczne dla osób niepełnosprawnych. Wsparcie świadczone było przez opiekunki domowe w miejscu zamieszkania osób niepełnosprawnych. Prowadzone usługi opiekuńcze polegały na:

- 1) zaspokojeniu niezbędnych potrzeb życiowych podopiecznego, w szczególności poprzez: robienie zakupów, utrzymanie czystości w pomieszczeniu osoby wymagającej opieki, palenie w piecu oraz załatwianie spraw urzędowych;
- 2) pielęgnacji zaleconej przez lekarza, zamawianiu wizyt lekarskich, realizacji recept lekarskich oraz utrzymywania kontaktu z lekarzem i pielęgniarką środowiskową;
- 3) pomocy w podtrzymywaniu psychofizycznej kondycji osoby, w tym podtrzymywanie indywidualnych zainteresowań, organizowanie spacerów oraz dostarczanie literatury i prasy.

Taką formą pomocy OPS w Policach objął 157 osób, w tym 16 osób zostało objętych specjalistycznymi usługami opiekuńczymi dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Wśród 157 osób na rzecz których świadczone były usługi opiekuńcze 85 osób posiadało orzeczenie o stopniu niepełnosprawności. Łączny koszt realizacji zadania wyniósł 1 176 596,71 zł, z czego koszt realizacji specjalistycznych usług opiekuńczych wyniósł 131 870 zł.

OPS w Nowym Warpnie udzielił wsparcia w tym zakresie dla 1 osoby niepełnosprawnej. Koszt realizacji zadania wyniósł 1 350 zł.

OPS w Dobrej świadczył usługi opiekuńcze dla 1 osoby niepełnosprawnej. Koszt realizacji zadania wyniósł 3 200 zł.

OPS w Kołbaskowie świadczył usługi opiekuńcze dla 27 osób niepełnosprawnych. Koszt realizacji zadania wyniósł 80 820 zł.

3. Prowadzenie usług asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej.

PCPR wychodząc naprzeciw potrzebom osób niepełnosprawnych nieodpłatnie świadczył usługi AOON. Wsparcie skierowane było do osób ze znacznym oraz umiarkowanym stopniem niepełnosprawności lub osób posiadających orzeczenie o niepełnosprawności do 16 roku życia.

Przez usługi asystenckie rozumie się świadczenie osobistej pomocy przez AOON w wykonywaniu czynności, których nie jest ona w stanie wykonać samodzielnie. Głównym celem tych usług jest umożliwienie niezależnego, samodzielnego i aktywnego funkcjonowania osobom o największym stopniu niepełnosprawności w życiu społecznym i zawodowym. Asystent pełniąc swoje obowiązki powinien umożliwić funkcjonowanie osobie niepełnosprawnej sprawując lub pomagając wykonać takie czynności, jakie ta osoba wykonywałaby będąc osobą sprawną zastępując mu jej dysfunkcje.

W ramach tej działalności zostało podpisanych 15 umów z osobami niepełnosprawnymi. Trzech AOON, pomagało osobom niepełnosprawnym przede wszystkim w czynnościach dnia codziennego, które obejmowały:

- 1) pomoc w transporcie środkami komunikacji, w tym w dotarciu z miejsca zamieszkania do szkoły, placówek ochrony zdrowia, instytucji publicznych i kulturalnych oraz na zajęcia rehabilitacyjne; pomoc ta była świadczona również w zakresie powrotu z ww. miejsc do miejsca zamieszkania osoby niepełnosprawnej;
- 2) pomoc w toalecie, ubraniu, przyrządzeniu i podaniu posiłków;
- 3) pomoc w czynnościach związanych z prowadzeniem gospodarstwa domowego;
- 4) transport (przenoszenie) osoby niepełnosprawnej z miejsca na miejsce docelowe np. z łóżka na wózek, znoszenie ze schodów czy wnoszenie do samochodu;
- 5) pomoc w utrzymywaniu kontaktów z rówieśnikami;
- 6) pomoc podczas wizyty u lekarza, na spacerze czy w urzędzie.

Ponadto AOON wspierał osobę niepełnosprawną, był jej przewodnikiem i współpartnerem. Korzystanie z usług asystenckich to dla osób niepełnosprawnych niejednokrotnie jedyna okazja uczestnictwa w życiu społecznym i kulturalnym, a także możliwość załatwienia najbardziej podstawowych spraw. Koszt zadania wyniósł 58 281 zł.

4. Poszukiwanie, w miarę potrzeb, w ramach nowobudowanych i modernizowanych budynków komunalnych, mieszkań bez barier architektonicznych oraz pomoc w zamianie mieszkania z piętra na parter.

W 2013 r. do Urzędu Miasta w Policach nie wpłynął żaden wniosek osoby niepełnosprawnej dotyczący zamiany mieszkania. Zrealizowano natomiast 1 wniosek zaległy z 2011 r. Dokonano zamiany lokalu mieszkalnego usytuowanego na poddaszu na mieszkanie zlokalizowane na parterze.

W roku sprawozdawczym Spółdzielnia Mieszkaniowa „Odra” w Policach, przy realizowanych inwestycjach, uwzględniała możliwość przystosowania mieszkania do potrzeb osób niepełnosprawnych, jednak nie miała żadnych wniosków w tej sprawie. Z kolei Spółdzielnia Mieszkaniowa „Chemik” w Policach nie realizowała żadnych nowych inwestycji, przez co nie oddała do użytku mieszkań dostosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych.

5. Prowadzenie wczesnej likwidacji barier w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej, poprzedzone konsultacją.

W 2013 r. do PCPR złożono 31 wniosków w sprawie likwidacji barier w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej, natomiast 2 wnioski w niniejszym zakresie zostały przeniesione do realizacji z 2012 r. Razem w 2013 r. do realizacji były 33 wnioski, na łączną kwotę 267 792 zł. Z wniosków przeznaczonych do realizacji zrealizowano 19, na łączną kwotę 96 081 zł (7 osób nie otrzymało dofinansowania z uwagi na brak środków, 6 osób zrezygnowało z otrzymania dofinansowania, 1 osoba zmarła). Ww. środki przeznaczono na likwidację barier architektonicznych w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej, barier w komunikowaniu się i barier technicznych.

Zgodnie z przyjętymi procedurami postępowania w sprawie dofinansowania ze środków PFRON likwidacji barier związanych z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych w Powiecie Polickim (dot. barier architektonicznych) wnioski rozpatrywała i opiniowała specjalnie do tego powołana komisja. Spośród wszystkich zrealizowanych w 2013 r. wniosków – 12 dotyczyło dofinansowania likwidacji barier architektonicznych (dostosowanie mieszkania oraz pomieszczeń sanitarnych), 5 – likwidacji barier w komunikowaniu się (urządzenie wspomagające słyszenie odbioru TV dla osoby niedosłyszącej, telefon komórkowy ze specjalną funkcją powiększenia i udźwiękowienia, dyktafon), 2 – likwidacji barier technicznych (zakup akumulatorów do wózków inwalidzkich, robota kuchennego).

W 2013 roku najwięcej, bo aż 26 wniosków, złożonych zostało przez mieszkańców Gminy Police, 5 – przez osoby mieszkające w Gminie Kołbaskowo, 1 – przez mieszkańca Gminy Dobra i 1 – przez osobę mieszkającą w Gminie Nowe Warpno.

6. Realizacja projektu systemowego pn. „Pobudka – obudź swój potencjał” współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego.

Ze wsparcia w ramach projektu pn. „Pobudka – obudź swój potencjał”, który PCPR realizowało w partnerstwie z OPS i przy współpracy z PUP, skorzystało 28 osób niepełnosprawnych (ON) oraz 6 matek dzieci niepełnosprawnych (RON). Swoją udział z poprzedniego roku kontynuowała 1 matka dziecka niepełnosprawnego.

Działania skierowane do uczestników projektu zależne były od uprzednio wypracowanej z pracownikami projektu oraz odpowiednimi specjalistami indywidualnej ścieżki rozwoju i poprawy sytuacji życiowej. Wiązało się to przede wszystkim z pracą nad podniesieniem kompetencji społecznych i zawodowych, zwiększeniem umiejętności dzielenia się własnymi problemami, udzielaniem wsparcia innym uczestnikom. Poprzez wspólną pracę wzrastały

wśród uczestników umiejętności rozwijania inteligencji i wrażliwości społecznej. W ramach indywidualnie opracowywanych planów działań oraz specjalistycznych diagnoz psychospołecznych docierano do źródeł powstawania problemów w codziennym życiu każdego uczestnika. Poprzez dogłębną analizę sytuacji życiowej poszczególnych osób, dobrane instrumenty aktywizacyjne pomagały wyjść z problemów, bądź ułatwiały podjęcie pracy nad własnymi słabościami. W indywidualnych przypadkach pomagały również obrać drogę kształcenia, bądź wskazać jakich kwalifikacji brakuje danemu uczestnikowi, by mógł on realizować zawodowe plany lub zwiększać atrakcyjność swojej osoby na lokalnym rynku pracy. Osoby rozpoczynające swój udział w projekcie wzięły udział w konsultacji z doradcą zawodowym oraz w indywidualnej rozmowie z pracownikami projektu, na podstawie której sporządzono diagnozę psychospołeczną wskazującą na główne obszary problemowe każdej z osób.

W związku z rozpoznaniem przez pracowników projektu permanentnego kryzysu u wielu beneficjentów zorganizowano wsparcie psychologiczne z elementami doradztwa. Beneficjenci uczestniczyli w czerwcu oraz w listopadzie 2013 r. w trzydniowym cyklu zajęć, prowadzonym przez interwentów kryzysowych. Celem zajęć było m.in. nabycie umiejętności radzenia sobie z trudnościami na drodze rozwoju osobistego. Podczas zajęć grupowych prowadzący zaobserwowali wzrastający poziom zaangażowania uczestników oraz udzielanie wzajemnego wsparcia w realizacji celów stawianych przed grupą. Oprócz spotkań grupowych uczestnicy korzystali również z indywidualnych sesji ze specjalistami. Efektem indywidualnych spotkań były sformułowane zalecenia dotyczące dalszej pracy nad rozwiązywaniem problemów każdego z uczestników.

Ze wszystkimi osobami niepełnosprawnymi oraz matkami dzieci niepełnosprawnych zostały podpisane kontrakty socjalne i indywidualne programy integracyjne, które stanowiły pisemną umowę wskazującą na konkretne kroki podejmowane przez uczestników w zakresie poprawy swojej sytuacji życiowej. W związku z realizacją poszczególnych postanowień zawartych w kontraktach socjalnych i indywidualnych programach integracji osoby niepełnosprawne i matki dzieci niepełnosprawnych skorzystały z następujących form wsparcia:

- 1) usługi AOON (28 ON, 6 RON);
- 2) usługi aspiranta pracy socjalnej (28 ON, 6 RON);
- 3) spotkania grupy samopomocowej (28 ON, 6 RON);
- 4) spotkania grupy samopomocowej prowadzone przez pedagogów specjalnych (5 ON);
- 5) indywidualne doradztwo zawodowe (28 ON, 6 RON);
- 6) wsparcie psychologiczne indywidualne i grupowe z elementami doradztwa (15 ON, 2 RON);
- 7) staż zawodowy (1 ON);
- 8) kurs prawa jazdy wraz ze szkoleniem dodatkowym (1 ON, 2 RON);
- 9) kurs na specjalistę ds. rachunkowości (1 RON);
- 10) zespół ćwiczeń usprawniających psychoruchowo i zajęcia rehabilitacyjne (11 ON);
- 11) warsztaty prawnicze (3 ON, 2 RON);
- 12) warsztaty rękodzieła (12 ON, 2 RON);
- 13) dofinansowanie do turnusów rehabilitacyjnych (12 ON);

Projekt „Pobudka – obudź swój potencjał” wskazał na konkretne potrzeby osób niepełnosprawnych oraz matek dzieci niepełnosprawnych, a także na sfery życiowe, w których warto kontynuować bądź rozpocząć zmiany w celu zwiększenia określonych kompetencji i umiejętności życiowych potrzebnych do pełnego funkcjonowania w społeczeństwie.

W 2013 r. PCPR przeznaczył na realizację ww. projektu środki finansowe w wysokości 178 171,95 zł, w tym na wsparcie osób niepełnosprawnych i ewentualnie ich rodziców/opiekunów przeznaczono kwotę 117 950 zł.

7. Prowadzenie specjalistycznego poradnictwa prawnego, psychologicznego oraz rodzinnego.

W 2013 r. w Dziale Poradnictwa Specjalistycznego i Interwencji Kryzysowej PCPR świadczone było poradnictwo prawne, psychologiczne i rodzinne osobom niepełnosprawnym i ich rodzinom, które mają trudności lub wykazują potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych, bez względu na posiadany dochód.

Poradnictwo prawne skierowane było do osób, które chciały uzyskać informacje lub szczegółowe porady dotyczące praw i uprawnień osób niepełnosprawnych lub członków ich rodzin. Adresatami poradnictwa rodzinnego były osoby, które oczekiwały wsparcia wobec występujących problemów wychowawczych, problemów w rodzinie, małżeństwie, a których podłoże związane było z występowaniem niepełnosprawności. Natomiast z poradnictwa psychologicznego mogły skorzystać osoby które potrzebowały wsparcia wobec występujących zmian rozwojowych lub wydarzeń życiowych, z którymi nie mogły poradzić sobie same. Problematyka udzielanego poradnictwa dotyczyła m.in.

- 1) organizowania i prowadzenia opieki nad osobą niepełnosprawną;
- 2) pomocy w zakresie przezwycięzania trudności wychowawczych oraz przeciwdziałania ich pojawianiu się w rodzinie dotkniętej problemem niepełnosprawności;
- 3) wspomagania wychowawczej funkcji rodziny;
- 4) budowania więzi małżeńskiej i rodzinnej;
- 5) przeciwdziałania konfliktom w rodzinie dotkniętej problemem niepełnosprawności;
- 6) trudności w relacji z rodziną, pracy nad pozytywną komunikacją;
- 7) trudności emocjonalnych;
- 8) depresji;
- 9) trudności w zaakceptowaniu niepełnosprawności.

W całym okresie sprawozdawczym w ramach poradnictwa specjalistycznego udzielono osobom niepełnosprawnym: 74 porady prawne, 151 porad terapeuty rodzinnego oraz 77 porad psychologicznych.

8. Transport dla niepełnosprawnych mieszkańców Gminy Dobra i Gminy Kołbaskowo do siedziby PCPR oraz innych instytucji powiatowych znajdujących się na terenie Polic.

PCPR w partnerstwie ze Stowarzyszeniem „SOS dla Rodziny” z siedzibą w Szczecinie wykonywało w 2013 r. na zlecenia Centrum Rozwoju Zasobów Ludzkich pilotażowe wdrażanie standardów usług i modeli instytucji pomocy społecznej. W ramach tego projektu testowany był m.in. standard poradnictwa specjalistycznego dla osób z niepełnosprawnością i ich rodzin, z uwzględnieniem osób z zaburzeniami psychicznymi, obejmujący:

- a) poradnictwo prawne,
- b) poradnictwo psychologiczne,
- c) poradnictwo rodzinne.

Uruchomiona została także dostosowana dla potrzeb osób niepełnosprawnych usługa transportowa dla mieszkańców Gminy Kołbaskowo i Gminy Dobra. Osoby niepełnosprawne z wymienionych gmin mogły bezpłatnie skorzystać z transportu i dojechać do PCPR oraz innych powiatowych instytucji i urzędów znajdujących się na terenie Polic.

Samochód dostosowany do przewozu osób z niepełnosprawnością przewoził osoby zgodnie ze zgłoszonym zapotrzebowaniem. W okresie sprawozdawczym przyjęto 82 zgłoszenia na usługę transportową, z czego zrealizowano 79 przewozów.

V. Projekt do realizacji: Integracja społeczna i niezależne życie. Szkoła.

Realizacja zadań planowanych.

1. Objęcie opieką przedszkolną dzieci niepełnosprawnych.

W 2013 r. przedszkole specjalne, wchodzące w skład SOSW w Tanowie, oferowało kształcenie dla dzieci z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym i znacznym w wieku od 3 do 8 lat. Przyjęcia do przedszkola odbywały się przez cały rok, w miarę posiadanych wolnych miejsc.

W przedszkolu funkcjonowały dwie grupy „Leśne Misie” oraz „Leśne Skrzaty”, liczące od 6 do 8 osób.

Przedszkolaki brały udział w indywidualnych lub grupowych zajęciach specjalistycznych, w tym w zajęciach rewalidacyjnych, usprawniających ruchowo, przygotowujących do samodzielności oraz w zajęciach sportowych, turystycznych, rekreacyjnych oraz kulturalno-oświatowych. Przedszkole udzielało także pomocy rodzicom (prawnym opiekunom) w zakresie doskonalenia umiejętności niezbędnych we wspieraniu rozwoju dzieci, a także prowadziło działania edukacyjne i profilaktyczno-wychowawcze w środowisku lokalnym. Ponadto przedszkole zapewniało opiekę i pomoc psychologiczną oraz pedagogiczną wszystkim dzieciom, a w szczególności tym, którym z powodu różnych uwarunkowań rodzinnych lub losowych potrzebne były szczególne formy opieki.

W przedszkolu został wprowadzony program autorski „Wspomaganie rozwoju dziecka niepełnosprawnego intelektualnie w przedszkolu specjalnym”, który udoskonalał pracę z dziećmi ze sprzężoną niepełnosprawnością. Głównym celem tej innowacji było wspomaganie i ukierunkowanie rozwoju dzieci upośledzonych w stopniu umiarkowanym i znacznym w wieku od 3 do 8 lat. Wprowadzenie elementów metody TEACCH w diagnozie umożliwiło wnikliwe poznanie dzieci, ich możliwości i zachowań.

2. Szkolenia z zakresu pedagogiki specjalnej dla kadry pedagogicznej szkół masowych.

W 2013 r. pracownicy Poradni warsztaty, prelekcje i pogadanki dla nauczycieli, związane ze wspieraniem edukacyjnej i wychowawczej funkcji rodziny i szkoły.

Pracownicy Poradni prowadzili cykliczne spotkania dla pedagogów szkolnych z terenu Powiatu Polickiego, które organizowane były w formie grup wsparcia ukierunkowanych na pomoc w rozwiązywaniu problemów wychowawczych szkoły, konstruowania programów naprawczych, udzielania indywidualnej pomocy w stosunku do uczniów niepełnosprawnych (z upośledzeniem umysłowym, nadpobudliwością psychoruchową, przewlekłe chorych) funkcjonujących w zespołach klasowych szkół masowych. Ponadto prowadzili oni warsztaty, prelekcje i pogadanki dla nauczycieli związane ze wspieraniem edukacyjnej i wychowawczej funkcji rodziny i szkoły. Podejmowano także tematy zgłaszane przez indywidualnych nauczycieli. Dodatkowo udzielane były porady i konsultacje dla nauczycieli, którzy pracują z uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Zorganizowano spotkanie informacyjno-konsultacyjne, inaugurujące rok szkolny 2013/2014 dla pedagogów szkół, placówek z terenu Powiatu Polickiego, dyrektorów przedszkoli i logopedów.

Dnia 15 kwietnia 2013 r. w SOSW w Tanowie odbyła się V Konferencja Metodyczna na temat „Metoda Marii Montessori w edukacji dzieci niepełnosprawnych”. W konferencji uczestniczyli nauczyciele szkół specjalnych i przedszkoli z województwa zachodniopomorskiego. Gościem honorowym i prelegentem była Pani Jolanta Wierucka, wykładowca Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie, metodyk i nauczyciel przedszkolny, specjalista w zakresie pedagogiki przedszkolnej i wczesnoszkolnej oraz pedagogiki Marii Montessori, Wiceprezes Polskiego Stowarzyszenia Montessori.

W pierwszej części spotkania uczestnicy konferencji poznali główne założenia koncepcji pedagogicznej Marii Montessori oraz materiał rozwojowy będący nieodzownym elementem pracy tą metodą i stanowiący dla dziecka „klucz do poznawania świata”. Druga część spotkania miała charakter warsztatowy. Nauczyciele poznawali sposoby pracy na wybranych materiałach z zakresu sensoryki, matematyki i mowy.

Na zakończenie konferencji odbyła się projekcja filmu prezentującego pracę metodą Montessori. Odbiór spotkania w środowisku pedagogów wypadł bardzo pozytywnie i wielu z nich wyrażało chęć dalszego pogłębiania wiedzy w tym zakresie. Całkowity koszt konferencji wyniósł 1 000 zł.

3. Stosowanie nauczania indywidualnego tylko w przypadku zaistnienia choroby osoby niepełnosprawnej i na czas określony.

W 2013 r. 6 uczniów z ZS, ze względu na stan zdrowia, korzystało z indywidualnego toku nauczania. Natomiast w przypadku SOSW dla DNR i SOSW w Tanowie - 2 uczniów.

4. Orzekanie o potrzebie kształcenia specjalnego i nauczania indywidualnego dzieci i młodzieży niepełnosprawnej.

W 2013 r. Zespół Orzekający Poradni wydał łącznie 253 orzeczenia, w tym 88 orzeczeń o potrzebie nauczania indywidualnego oraz 165 orzeczeń o potrzebie kształcenia specjalnego. Ponadto Poradnia wydała 18 opinii o potrzebie wczesnego wspomagania rozwoju.

5. Dowóz dzieci niepełnosprawnych z terenu Gmin Police do SOSW dla DNR.

W 2013 r., w związku z działaniami podjętymi i finansowanymi przez Gminę Police, dowożono dzieci niepełnosprawne z terenu Trzebieży i Polic na zajęcia lekcyjne odbywające się w SOSW dla DNR. Dzięki tym działaniom ułatwiono rodzicom dzieci niepełnosprawnych rozwiązanie problemu natury organizacyjnej związanego z organizacją specjalistycznego transportu ich dzieci do szkoły.

6. Prowadzenie współpracy pomiędzy szkołami masowymi i szkołami specjalnymi w organizacji wspólnych imprez kulturalnych oraz zawodów sportowych.

Uczniowie szkół specjalnych byli systematycznie zapraszani przez uczniów ZS do udziału w projektach i działaniach o charakterze kulturalnym, integracyjnym (np. otwarte dni szkoły), sportowym (np. integracyjne zawody sportowe). Wspólne działania miały na celu głównie integrację uczniów sprawnych z niepełnosprawnymi. Wychowankowie SOSW dla DNR brali udział w licznych imprezach i zawodach sportowych m.in w:

- 1) VI Integracyjnym Turnieju w Darta;
- 2) VIII Integracyjnych Rozgrywkach w Boule;
- 3) VI Integracyjnym Turnieju w Tenisa Stołowego;
- 4) VI Integracyjnym Turnieju w Warcaby;
- 5) XI Integracyjnych Rozgrywkach w Ringo;
- 6) Integracyjnych Zawodach Pływackich.

SOSW w Tanowie 13 maja 2013 r. zorganizował imprezę rekreacyjno-sportową pn. „Leśne podchody pełne przygody”, w której wzięła udział młodzież ze szkół i ośrodków specjalnych oraz uczniowie szkół masowych. Głównym celem wydarzenia było rozwijanie aktywności ruchowej uczniów, kształtowanie ich orientacji w terenie oraz integracja dzieci niepełnosprawnych z młodzieżą polickich i szczecińskich szkół. W imprezie wzięli udział uczniowie i podopieczni szkół oraz placówek opiekuńczo - wychowawczych z Polic, Tanowa, Szczecina, Nowogardu, Nowielina oraz szkoły specjalnej Randowschule w Löcknitz.

Uczestnicy podchodów musieli sprostać na trasie przemarszu licznym zadaniom i zagadkom, brali też udział w zorganizowanych konkursach. Każda z drużyn na zakończenie zabawy otrzymała dyplom, puchar i nagrodę rzeczową. W trakcie imprezy można było odwiedzić stoisko informacyjno-edukacyjne, przygotowane przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Policach. Całkowity koszt zadania to 2 200 zł.

SOSW w Tanowie współpracował także z uczniami Zespołu Szkół w Przecławiu, Liceum Ogólnokształcącego z Oddziałami Integracyjnymi ze Szczecina, przedszkolem w Tanowie i Kołbaskowie oraz szkołą podstawową w Tanowie i Ośrodkiem Rehabilitacyjno-Edukacyjno-Wychowawczym ze Szczecina.

Dnia 17 grudnia 2013 r. SOSW w Tanowie zorganizował VI Integracyjny Koncert Kolęd w Kościele Parafialnym w Tanowie. W tym uroczystym wydarzeniu wzięły udział dzieci ze wszystkich ośrodków szkolno-wychowawczych z terenu Powiatu Polickiego oraz uczniowie wyżej wymienionych placówek.

VI. Projekt do realizacji: Integracja społeczna i niezależne życie. **Aktywizacja zawodowa.**

Realizacja zadań planowanych.

1. Prowadzenie kampanii informacyjnych dotyczących zatrudnienia osób niepełnosprawnych.

W ramach realizacji powyższego zadania PUP zorganizował VII Giełdę Pracy dla Osób Niepełnosprawnych pn. „Niepełnosprawny, ale sprawny zawodowo”, która odbyła się w dniu 17 maja 2013 r. W giełdzie wzięli udział pracodawcy oferujących miejsca pracy dla osób niepełnosprawnych, instytucje działające na rzecz tych osób, firmy zajmujące się dystrybucją sprzętu medycznego i rehabilitacyjnego, a także przedstawiciele instytucji wspierających rynek pracy. Spotkanie to było doskonałą okazją do zapoznania się z ofertami pracy oraz do skorzystania z porad specjalistów. Celem giełdy była wymiana doświadczeń, zacieśnienie współpracy między instytucjami działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych oraz bezpośredni kontakt między pracodawcą a osobą niepełnosprawną zarejestrowaną w urzędzie pracy oraz ułatwienie osobom niepełnosprawnym dostępu do ofert pracy i pomoc w znalezieniu zatrudnienia. Dzięki uczestnictwu w giełdzie osoby niepełnosprawne miały możliwość:

- 1) poznać aktualne oferty pracy z terenu Powiatu Polickiego, kraju i z zagranicy;
- 2) porozmawiać z ewentualnym przyszłym pracodawcą i poznać jego oczekiwania;
- 3) poznać ofertę instytucji i firm działających w sferze zatrudnienia;
- 4) skorzystać z pomocy specjalistów zajmujących się zakładaniem własnej działalności gospodarczej, elastycznymi formami zatrudnienia oraz sferą prawną związaną z rynkiem pracy (np. prawa i obowiązki pracodawcy).

2. Udzielanie osobom niepełnosprawnym jednorazowych środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej albo rolniczej lub na wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej.

PUP na bieżąco informował osoby niepełnosprawne na temat możliwości skorzystania z jednorazowych środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej albo rolniczej lub na wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej. W 2013 r. do PUP nie wpłynął żaden wniosek osoby niepełnosprawnej w tym zakresie.

3. Zwrot kosztów wyposażenia stanowiska pracy dla osób niepełnosprawnych.

W 2013 r. wpłynęły 4 wnioski w powyższym zakresie, z czego 3 pracodawców zrezygnowało z dofinansowania. W ramach zadania zostało stworzone 1 stanowisko pracy

i 1 osoba niepełnosprawna zarejestrowana w PUP podjęła zatrudnienie na stanowisku magazynier. Łączny koszt zadania to 52 559 zł.

4. Współpraca z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji zawodowej.

W 2013 r. PUP zorganizował w ramach VII Giełdy Pracy dla Osób Niepełnosprawnych pn. „Niepełnosprawny, ale sprawny zawodowo” spotkanie z organizacjami działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych z terenu Powiatu Polickiego oraz z przedstawicielami z ZUS i Zachodniopomorskiego Oddział PFRON. Spotkanie to miało na celu zacieśnienie współpracy i wymianę doświadczeń między instytucjami i organizacjami działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych, co w efekcie końcowym winno się przełożyć na wsparcie osób niepełnosprawnych na rynku pracy.

5. Prowadzenie pośrednictwa pracy i poradnictwa zawodowego dla osób niepełnosprawnych.

W PUP prowadzone było pośrednictwo pracy skierowane do wszystkich osób poszukujących zatrudnienia, w tym także do osób niepełnosprawnych. Pośrednicy, w wyniku wizyt u pracodawców z terenu Powiatu Polickiego, jak również wykorzystując zgłoszenia przekazywane bezpośrednio do urzędu, pozyskali w roku sprawozdawczym 44 oferty wolnych miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych. Głównie były to propozycje na następujące stanowiska pracy: pracownik ochrony, sprzątaczką, pracownik gospodarczy, sprzedawca. Doradcy zawodowi PUP objęli osoby niepełnosprawne indywidualnymi oraz grupowymi poradami zawodowymi. Udzielano także informacji na temat dostępnych instrumentów i usług rynku pracy.

6. Indywidualne kierowanie osób niepełnosprawnych, które wymagają specjalistycznego programu szkolenia oraz rehabilitacji leczniczej i społecznej, do specjalistycznego ośrodka szkoleniowo - rehabilitacyjnego lub innej placówki szkoleniowej.

PUP na bieżąco udzielał informacji na temat możliwości skorzystania ze specjalistycznego programu szkoleń. W 2013 r. do PUP wpłynęło 5 wniosków w tym zakresie i dotyczyły one szkoleń – obsługa komputera, florystyka, malarz. Na szkolenia nie skierowano żadnej osoby niepełnosprawnej z uwagi na uwarunkowania formalne oraz duże prawdopodobieństwo braku zatrudnienia po zakończeniu szkoleń na wybranych ww. kierunkach. Ponadto informowano osoby niepełnosprawne o możliwości skorzystania ze staży zawodowych. W 2013 r. na staże zawodowe, sfinansowane ze środków PFRON, skierowano 2 osoby niepełnosprawne. Podjęły one staż na stanowiskach: pracownik kancelarii oraz pracownik obsługi biurowej. Osobom tym wypłacono stypendia stażowe w łącznej wysokości 12 440,21 zł.

7. Współpraca z właściwym terenowo inspektorem pracy w zakresie oceny i kontroli miejsc pracy osób niepełnosprawnych.

Realizacja tego zadania odbywała się na bieżąco w zależności od potrzeb. W 2013 r. PIP dokonała odbioru jednego stanowiska pracy dla osoby niepełnosprawnej.

8. Współpraca z organami rentownymi w zakresie przyznawania rent rehabilitacyjnych.

W 2013 r. do PUP nie wpłynął żaden wniosek osoby niepełnosprawnej w sprawie przyznania renty rehabilitacyjnej. Jednocześnie PUP udzielał osobom zainteresowanym stosownych informacji w przedmiotowym zakresie oraz kontaktowano się telefonicznie

 27

z instytucjami rentowymi celem pomocy osobom niepełnosprawnym w indywidualnych sprawach dotyczących ww. zagadnienia.

9. Rozwijanie i propagowanie zatrudnienia osób niepełnosprawnych w systemie pracy nakładczej, telepracy i zatrudnieniu wspomagającym.

Realizacja niniejszego zadania polegała na podjęciu przez PUP działań opisanych powyżej w punktach 1 i 4.

10. Realizacja projektu systemowego „Pobudka – obudź swój potencjał” współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego.

PCPR w partnerstwie z OPS i przy współpracy z PUP realizowało projekt systemowy pn. „Pobudka – obudź swój potencjał”. Uwzględniając zakres merytoryczny niniejszego projektu część działań podejmowanych w związku z jego realizacją opisano w pkt IV niniejszego sprawozdania, tj. przy „Projekcie do realizacji: Integracja społeczna i niezależne życie. Dom i rodzina”.

Jednocześnie, w odniesieniu do sfery integracji zawodowej, celem ww. projektu było m.in. podniesienie umiejętności i kompetencji zawodowych osób niepełnosprawnych poprzez wykorzystanie instrumentów aktywnej integracji. Stąd też, w ramach podejmowanych działań osoby niepełnosprawne podjęły następujące kursy i szkolenia:

- 1) kurs prawa jazdy kat. „B” wraz ze szkoleniem dodatkowym (3 osoby);
- 2) kurs na specjalistę ds. rachunkowości (1 osoba).

Ponadto zorganizowano indywidualne doradztwo zawodowe (34 osoby) oraz 1 osoba podjęła staż zawodowy na stanowisku bukieciarz-florysta.

Uczestnictwo w projekcie pn. „Pobudka - obudź swój potencjał” pozwoliło jego uczestnikom, w tym m.in. osobom niepełnosprawnym, na zmianę sposobu myślenia, zwiększenie motywacji i aspiracji zawodowych, a także umiejętności radzenia sobie z problemami życia codziennego.

Realizacja zadań nieplanowanych.

Realizacja projektu pn. „5+1”.

PCPR w 2013 r. realizował projekt pn. „5+1”, który był skierowany do nieaktywnych zawodowo osób niepełnosprawnych, mieszkających na terenie Powiatu Polickiego. W roku sprawozdawczym wsparciem zostało objętych 20 osób niepełnosprawnych, natomiast docelowo wsparciem zostanie objętych 60 osób niepełnosprawnych niepozostających w zatrudnieniu. Głównym celem projektu jest wzmocnienie pozycji osób niepełnosprawnych na rynku pracy oraz propagowanie pozytywnych postaw w stosunku do osób niepełnosprawnych, zwłaszcza wśród pracodawców.

W trakcie realizacji projektu w 2013 r. wszyscy jego uczestnicy wyjechali na 10-dniowy turnus integracyjno-edukacyjny połączony z rehabilitacją, na którym zostali objęci pomocą doradcy zawodowego oraz psychologa. Przy udziale specjalistów zostały wyodrębnione cztery 5-osobowe grupy osób niepełnosprawnych, które od czerwca do grudnia podejmowały w różnych zakładach pracy trwający minimum 3 miesiące staż zawodowy. Na turnusie odbyło się również szkolenie z zakresu wsparcia, jakiego może udzielać AOON oraz specyfiki jego pracy. Osoby niepełnosprawne uczyły się korzystania z usług asystenckich, by w kolejnym etapie projektu, szczególnie podczas trwania stażu, efektywnie korzystać z tych usług.

Przez cały okres trwania stażu każdej z grup towarzyszył AOON, który pomagał w dojeździe do miejsca pracy, przy przemieszczaniu się i wykonywaniu czynności w miejscu pracy, których ze względu na określone bariery osoba niepełnosprawna nie mogła wykonać

samodzielnie. Asystent towarzyszył osobom niepełnosprawnym przez cały okres trwania stażu, co było dodatkowym elementem motywującym dla jego uczestników. Po ukończeniu stażu zawodowego uczestnicy w porozumieniu z pracodawcami mieli szansę na podjęcie zatrudnienia. Stałe zatrudnienie podjęło 5 osób (4 kobiety i 1 mężczyzna). Osoby niepełnosprawne korzystały z usług AOON nie tylko w czasie trwania stażu, ale również przed jego podjęciem, a także po jego zakończeniu.

W końcowym badaniu satysfakcji pracodawców, oceniającym osoby niepełnosprawne jako pracowników, z ankiet zwrotnych uzyskanych od zakładów pracy, większość zatrudniających w ramach stażu osoby niepełnosprawne, wskazuje na pozytywne nastawienie do niepełnosprawnych pracowników. Zaznaczają przy tym, że ich postawy w stosunku do tych pracowników często ulegają zmianie na lepsze. Pracodawcy wskazują jednak na trudności jakie spotykają przy zatrudnianiu osób niepełnosprawnych. Uważają, że wciąż istnieją bariery przy zatrudnieniu, a za najistotniejsze przeszkody uznają bariery architektoniczne, skomplikowane przepisy przy zatrudnianiu osób niepełnosprawnych oraz niemożność wykonywania niektórych obowiązków przez osoby niepełnosprawne.

Całkowity budżet projektu wynosi 962 160,00 zł, z czego w 2013 r. wydatkowano środki w wysokości 321 110,10 zł. W okresie objętym niniejszym sprawozdaniem środki przeznaczono m.in. na:

- a) poradnictwo, rozwój umiejętności i kompetencji społecznych,
- b) rozwój usług AOON na rzecz osób niepełnosprawnych,
- c) aktywizację zawodową i edukacyjną osób niepełnosprawnych.

VII. Projekt do realizacji: Integracja społeczna i niezależne życie. Życie społeczne.

Realizacja zadań planowanych.

1. Realizacja projektu pn. „5+1”.

Projekt pn. „5+1” to inicjatywa skierowana do nieaktywnych zawodowo osób niepełnosprawnych, mieszkających na terenie Powiatu Polickiego. W 2013 r. wsparciem zostało objętych 20 osób niepełnosprawnych. Główny cel projektu to wzmocnienie pozycji osób niepełnosprawnych na rynku pracy oraz propagowanie pozytywnych postaw w stosunku do osób niepełnosprawnych, zwłaszcza wśród pracodawców.

W marcu 2013 r. uczestnicy projektu wyjechali na 10-dniowy turnus integracyjno-edukacyjny wraz z rehabilitacją, na którym zostali objęci pomocą doradcy zawodowego oraz psychologa. Przy udziale specjalistów zostały wyodrębnione cztery 5-osobowe grupy osób niepełnosprawnych, które systematycznie od czerwca do września 2013 r. podejmowały w różnych zakładach pracy trwający minimum 3 miesiące staż zawodowy. Przez cały okres trwania stażu każdej z grup towarzyszył AOON, który pomagał w dojeździe do miejsca pracy, przy przemieszczaniu się i wykonywaniu czynności w miejscu pracy, których ze względu na określone bariery osoba niepełnosprawna nie mogła wykonać. Asystent towarzyszył osobom niepełnosprawnym przez cały okres trwania stażu, przed jego podjęciem, a także po jego zakończeniu. Dzięki wsparciu AOON uczestnicy projektu mogli aktywnie uczestniczyć w życiu społecznym i aktywności społeczno-zawodowej.

Po ukończeniu stażu zawodowego uczestnicy w porozumieniu z pracodawcami mieli szansę na podjęcie zatrudnienia. Stałe zatrudnienie podjęło 5 osób (4 kobiety i 1 mężczyzna).

Oprócz działań nakierowanych głównie na aktywizację zawodową, w ramach projektu podejmowano także zadania, które przyczyniły się do wzrostu kompetencji społecznych uczestników. Wśród podjętych działań wyróżnić należy:

- a) organizację grup wsparcia,
- b) doradztwo rówieśnicze,
- c) trening, naukę korzystania z usług AOON,

d) warsztaty psychospołeczne z zakresu komunikacji i motywacji.

Efektom wszystkich podjętych działań jest:

- a) wzrost aktywności zawodowej i społecznej beneficjentów projektu,
- b) wzrost samodzielności, poprzez upowszechnienie usług AOOD,
- c) poprawa jakości życia codziennego oraz zmniejszenie izolacji społecznej.

Całkowity budżet projektu wynosi 962 160,00 zł i jest w całości finansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

2. Promowanie przykładów dobrej praktyki w likwidacji wszelkich barier - certyfikaty obiektów przyjaznych osobom niepełnosprawnym.

W ramach tego zadania PCPR w 2013 r. wystosował odpowiednie pisma do instytucji oraz organizacji pozarządowych, informujące o możliwości składania wniosków o przyznawanie certyfikatów obiektom przyjaznym osobom niepełnosprawnym.

W okresie listopad - grudzień 2013 r. wpłynęły:

- a) 4 wnioski o przyznanie Certyfikatu Obiektu Przyjaznego Osobom Niepełnosprawnym Ruchowo dla: Gminnej Biblioteki Publicznej w Kołbaskowie, Publicznego Gimnazjum w Przecławiu, Publicznej Szkoły Podstawowej w Mierzynie oraz Sali Gimnastycznej przy Publicznej Szkole Podstawowej w Bezrzeczu,
- b) 1 wniosek o przyznanie Certyfikatu Obiektu Przyjaznego Osobom Niepełnosprawnym z Uszkodzonym Narządem Wzroku dla SOSW w Tanowie,
- c) 1 wniosek o przyznanie Certyfikatu Obiektu Przyjaznego Osobom Niepełnosprawnym z Uszkodzonym Narządem Słuchu dla SOSW w Tanowie.

Realizację wniosków oraz wizje lokalne w obiektach przeniesiono na 2014 r.

3. Zaangażowanie niepełnosprawnej młodzieży w lokalną kulturę oraz sport.

Niepełnosprawna młodzież z SOSW dla DNR, SOSW Nr 2 oraz SOSW w Tanowie brała udział w licznych imprezach kulturalnych, sportowych i rekreacyjnych, których organizatorami były same placówki bądź też inne podmioty, w tym lokalne organizacje pozarządowe. Kalendarz tych imprez stanowi załącznik do niniejszego sprawozdania.

4. Opiniowanie projektów uchwał i programów przyjmowanych przez Radę Powiatu w Policach pod kątem ich skutków dla osób niepełnosprawnych.

Uchwały opiniujące projekty uchwał Rady Powiatu w Policach podjęte w 2013 r. przez Radę to:

- 1) uchwała Nr XXII/175/2013 z dnia 25 stycznia 2013 r. w sprawie przyjęcia harmonogram realizacji w 2013 r. zadań określonych w Programie Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych w Powiecie Polickim w latach 2004-2014;
- 2) uchwała Nr XXII/176/2013 z dnia 25 stycznia 2013 r. w sprawie przyjęcia harmonogram realizacji w 2013 r. zadań określonych w Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Polickim w latach 2008-2015;
- 3) uchwała Nr XXIV/191/2013 z dnia 22 marca 2013 r. w sprawie określenia zadań w zakresie rehabilitacji osób niepełnosprawnych przewidzianych do realizacji w 2013 r. oraz wysokości środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przeznaczonych na te zadania;
- 4) uchwała Nr XXX/225/2013 z dnia 25 października 2013 r. zmieniająca uchwałę w sprawie określenia zadań w zakresie rehabilitacji osób niepełnosprawnych przewidzianych do realizacji w 2013 r. oraz wysokości środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przeznaczonych na te zadania;

- 5) uchwała Nr XXXII/236/2013 z dnia 20 grudnia 2013 r. zmieniająca uchwałę w sprawie określenia zadań w zakresie rehabilitacji osób niepełnosprawnych przewidzianych do realizacji w 2013 r. oraz wysokości środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przeznaczonych na te zadania.

Realizacja zadań nieplanowanych.

Realizacja projektu „ISSO Instytucjonalne Standardy Społecznej Pomocy” współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego.

PCPR w Partnerstwie ze Stowarzyszeniem „SOS dla Rodziny” z siedzibą w Szczecinie realizowało w 2013 r. projekt pn. „ISSO - Instytucjonalne Standardy Społecznej Opieki”. Partnerstwo uczestniczyło w pilotażowym wdrażaniu standardów usług i modeli instytucji pomocy i integracji społecznej.

W ramach tego projektu testowane były 2 modelowe standardy w pomocy społecznej:

- a) standard poradnictwa specjalistycznego dla osób z niepełnosprawnością i ich rodzin, z uwzględnieniem osób z zaburzeniami psychicznymi,
- b) standard interwencji kryzysowej.

Standardy usług zostały przetestowane na terenie całego Powiatu Polickiego, w oparciu o model instytucji działającej w sferze pomocy i integracji społecznej - PCPR.

Poradnictwo specjalistyczne dla osób z niepełnosprawnością, z uwzględnieniem osób z zaburzeniami psychicznymi obejmowało:

- a) poradnictwo prawne,
- b) poradnictwo psychologiczne,
- c) poradnictwo rodzinne.

Realizacja zadania pozwoliła na znaczne zwiększenia i dostosowanie do potrzeb osób niepełnosprawnych poradnictwa specjalistycznego, w tym uruchomiona została dostosowana dla potrzeb osób niepełnosprawnych usługa transportowa dla mieszkańców Gminy Kołbaskowo i Gminy Dobra. Osoby niepełnosprawne z wymienionych gmin mogły bezpłatnie skorzystać z transportu i dojechać do PCPR oraz innych powiatowych instytucji i urzędów znajdujących się na terenie miasta Polic.

Dnia 18 listopada 2013 r. w sali konferencyjnej hali widowiskowo-sportowej ZS odbyła się konferencja podsumowująca ww. projekt. Prelegentami byli goście zaproszeni w różnych regionów kraju, np. z Warszawy, Tucholi, Jarosławia i Koszalina. W sumie w konferencji wzięło udział 113 osób.

PRZEWODNICZĄCY ZARZĄDU

Leszek Guździol

**Kalendarz
powiatowych imprez kulturalnych, sportowych i rekreacyjnych
zrealizowanych w 2013 r.**

Lp.	Nazwa imprezy	Organizator/Uczestnik
STYCZEŃ		
1.	„Kuznia artystyczna” integracyjne warsztaty integracyjne - edycja zimowa	PSOUU
2.	Bal Karnawałowy	SOSW dla DNR SOSW w Tanowie
3.	Noc Biologów	SOSW dla DNR
LUTY		
4.	Walentynkowy Bal Karnawałowy	SOSW Nr 2 SOSW w Tanowie
5.	Warsztaty "Parafina - z pasją do świece"	SOSW dla DNR, SOSW w Tanowie
6.	Akcja „Dokarmiamy zwierzęta leśne”	SOSW w Tanowie
7.	Noc filmowa	SOSW dla DNR
MARZEC		
8.	Konkurs recytatorski	SOSW Nr 2
9.	„Powitanie wiosny”	SOSW dla DNR, SOSW Nr 2

10.	Akcja „Wiosenna paczka dla zwierząt”	SOSW dla DNR
11.	Konkurs „Internetowa Mądra Głowa”	SOSW w Tanowie
12.	XIX Regionalne Biegi Zaślubin	SOSW w Tanowie
KWIECIEŃ		
13.	Konkurs ekologiczny Światowy Dzień Ziemi „Sprzątanie Świata”	SOSW Nr 2
14.	„Biała Sobota” - dzień diagnoz dla dzieci z Powiatu Polickiego	SOSW w Tanowie
15.	Konkurs wiedzy „Kocham Cię Polsko”	SOSW Nr 2
16.	Międzynarodowy Ekologiczny Konkurs Plastyczny „Życie w lesie”	SOSW w Tanowie
17.	VI konferencja metodyczna – „Metoda Marii Montessori w edukacji dzieci niepełnosprawnych”.	SOSW w Tanowie
18.	Udział w Wojewódzkim Przeglądzie Form Tanecznych „Magia Tańca 2013”	SOSW dla DNR, SOSW w Tanowie
19.	V Wojewódzki Konkurs Recytatorski Ośrodków i Szkół Specjalnych	SOSW w Tanowie
MAJ		
20.	Powiatowe Obchody Roku Osób Niepełnosprawnych	SOSW dla DNR, Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych AMICUS w Policach
21.	Kampania informacyjno - promocyjna „ Dzień Godności Osób Niepełnosprawnych Intelaktualnie”	PSOUU

22.	Rajd wiosenny 2013	SOSW w Tanowie
23.	IX edycja imprezy rekreacyjno - sportowa „Leśne Podchody Pełne Przygody”	SOSW w Tanowie
24.	XII Wojewódzki Turniej Wiedzy o Bezpieczeństwie Ruchu Drogowego	SOSW Nr 2
25.	„Święto Ośrodka”	SOSW Nr 2
26.	Dzień otwarty Ośrodka	SOSW dla DNR
CZERWIEC		
27.	Wędkarski Piknik nad Łapią z okazji Dnia Dziecka	SOSW Nr 2
28.	Święto szkoły	SOSW w Tanowie
29.	Dzień sportu	SOSW dla DNR, Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych AMICUS w Policach
30.	V Integracyjny Turniej Piłki Nożnej	PSOUU
31.	Dzień niemiecki – warsztaty edukacyjne	SOSW nr 2
32.	VII Integracyjny Przegląd teatralny „Trendy Eko-niedaleko”	SOSW dla DNR, Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych AMICUS w Policach

33.	SIERPIEŃ	
34.	„Kuźnia artystyczna” integracyjne warsztaty artystyczne - edycja letnia	PSOUU
WRZESIEŃ		
35.	Inauguracja roku szkolnego 2013/2014	SOSW dla DNR, SOSW Nr 2, SOSW dla DNR
36.	Impreza Plenerowa „Święto Pieczonego Ziemniaka”	SOSW Nr 2
37.	X Integracyjny Rajd Pieszy po Puszczy Wkrzańskiej	PSOUU
38.	Jesienny turniej piłki nożnej	SOSW w Tanowie
PAŹDZIERNIK		
39.	Integracyjne Warsztaty Plastyczne	SOSW dla DNR, Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych AMICUS w Policach
40.	„Pchli Targ” - kiermasz wyrobów wykonanych przez uczniów	SOSW w Tanowie
41.	„Biała Sobota” - dzień diagnoz dla dzieci z Powiatu Polickiego	SOSW w Tanowie
42.	Integracyjne Warsztaty Taneczne	SOSW dla DNR, Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych AMICUS w Policach
43.	Wodniacki biwak sportowo-rehabilitacyjny	SOSW dla DNR, Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych AMICUS w Policach

LISTOPAD		
44.	Konkurs Plastyczny „Orzeł - król przestrzeni, dumny symbol naszego narodu”	SOSW Nr 2
45.	Wojewódzki Turniej Koszykówki Szkół i Ośrodków Specjalnych	SOSW Nr 2
46.	Szkolny konkurs recytatorski	SOSW w Tanowie
47.	Wieczór Andrejkowy	SOSW Nr 2, SOSW w Tanowie, SOSW dla DNR
GRUDZIEŃ		
48.	XVIII Wojewódzkie Integracyjne Mistrzostwa Szkół i Ośrodków Specjalnych w Pływaniu	SOSW dla DNR, Integracyjny Uczniowski Klub Pływacki „Wodnik” w Policach, Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych AMICUS w Policach
49.	Mikołajki	SOSW Nr 2 SOSW w Tanowie
50.	Integracyjny koncert kołęd	SOSW w Tanowie
51.	Bożonarodzeniowy kiermasz świąteczny	SOSW w Tanowie
52.	Jasełka	SOSW Nr 2
53.	Integracyjny koncert kołęd	SOSW w Tanowie

W celu uzyskania szczegółowych informacji dotyczących imprez należy kontaktować się z organizatorami poszczególnych imprez.

1. Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy nr 1 dla DNR w Policach, ul. Korczaka 53, tel. (91) 317-53-38.
2. Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Tanowie, ul. Leśna 91, tel. (91) 312-66-12.
3. Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych „Amicus”, ul. Korczaka 43, tel. (91) 317-53-38.
4. Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym, Koło w Policach, ul. Korczaka 55, tel. (91) 3180-270.